

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปต่อ
(ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)
ระหว่างวันที่ ๑๑ สิงหาคม - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕
(รวมทั้งความคิดเห็นที่รับจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพมหานคร)

ประเด็นที่ ๑ : คำนิยามของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ความเหมาะสมของคำนิยามของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม		
แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
สมาคมอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันประเทศ หนังสือเลขที่ สอป.๐๔๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕	คำนิยามใหม่ “ผู้เข้าแข่งขัน” นิยามนี้ไม่ควรนำมาใช้ในระหว่างชาวไทยกันเองทั้ง กรณีมีผู้เข้าประมูลรายเดียวหรือหลายรายก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง ต่อสู้กับการลงทุนข้ามชาติ ทั้งนี้ ต้องหาช่องทางให้เราชาวไทยสร้างทางเลือกในรูปแบบของการรวมตัวกันได้ “รัฐให้การสนับสนุน” นิยามนี้ (ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๕) เป็นการสมควรยิ่งที่ถูกยกขึ้นมาใช้สำหรับขับเคลื่อนการก้าวเดินของประเทศ โดยเฉพาะกิจการด้านอวกาศที่เป็นแหล่งผลประโยชน์ใหม่ “การผนึกกำลังกันในชาติ” นิยามนี้สมควรยิ่งที่รัฐต้องพิจารณานำมาใช้ในระหว่างเราชาวไทยด้วยกันเพื่อให้สามารถพัฒนาระดับขีดความสามารถด้านอวกาศ: กิจการอวกาศ/ดาวเทียมของประเทศไทย โดยภาคประชาชนไทย (เอกชนไทย) ไว้แสงประโยชน์ในระดับเวทีนานาชาติ	
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคลการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ให้เป็นไปตามนियามการ Filing ตามข้อบังคับวิทยุของ ITU Article 9 และ 11 และประกาศของ กสทช ตามเอกสารที่มีอยู่จริง	

ประเด็นที่ ๒ : จำนวนชุดข่ายงานดาวเทียม (Package) ความเหมาะสมของการกำหนดจำนวนชุดข่ายงานดาวเทียมสำหรับนำมาจัดให้มีการคัดเลือกการขอรับอนุญาตในลักษณะจัดชุด (Package)		
แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ร้อยโท ดร.เจษฎา ศิวรักษ์ คณะกรรมการดาวเทียมแห่งชาติ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕		การจัดชุดข่ายงานดาวเทียมแต่ละชุด เห็นว่ามีความสำคัญที่ไม่เท่ากัน เช่น ที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E ซึ่งมีดาวเทียมไทยคม ๔ ที่กำลังจะหมดอายุ ซึ่งจำเป็นต้องรักษาสถานะลูกค้าที่มีทั้งภาคเอกชนและหน่วยงานราชการที่ใช้บริการอยู่ จึงถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรก ลำดับรองลงมาอยู่ที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 78.5E ที่มีดาวเทียมที่ใช้งานอยู่แล้วและหากเพิ่มผู้ประกอบการรายใหม่อีก จะมีผลกระทบในวงกว้างหรือไม่ demand ของตลาดในประเทศไทยที่มีดาวเทียมสื่อสารประจำที่ให้บริการอยู่แล้ว ๑ ดวง และหากมีการเพิ่มการให้บริการดาวเทียมอีก อาจเกิดปัญหาในเรื่องการแข่งขันในประเทศได้ และการนำไปให้บริการในต่างประเทศก็อาจประสบปัญหาความยุ่งยากได้ ดังนั้น ควรพิจารณาในเรื่องลำดับความสำคัญและแยกการจัดการประมูล เพื่อให้ผู้ที่เข้าประมูลสามารถปรับแผนธุรกิจกันได้
คุณสมภาร เทียนกิ่งแก้ว บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕		เห็นด้วยกับการกำหนดจำนวนชุดข่ายงานดาวเทียมเป็น ๕ ชุด ตามที่ได้ให้ความเห็นไปในการรับฟังความคิดเห็นของประกาศฯ ฉบับนี้ที่ผ่านมา
น.อ.ยศภาค โชติกพงศ์ กรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และอวกาศกลาโหม ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ yotsapak_chotikapong@yahoo.com วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕	เห็นด้วยกับข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เสนอให้มีการแยกประมูลเอกสารข่ายงานดาวเทียมในแต่ละวงโคจร โดยไม่จำเป็นต้องมีการจัดการประมูลพร้อมกันทั้งหมด แต่ให้ดำเนินการตามความเร่งด่วน โดยเฉพาะเอกสารข่ายงานที่มีการใช้งานในวงโคจรที่ไม่มีดาวเทียมอยู่หรือกำลังจะหมดอายุการใช้งานควรเร่งให้มีการดำเนินการก่อนในทันที ส่วนเอกสารข่ายงานอื่นๆ เห็นควรให้มีการจัดการประมูล ๕ ปี ก่อนที่ดาวเทียมในวงโคจรจะหมดอายุการใช้งาน	
สำนักงานปลัดกระทรวง กลาโหม หนังสือ เลขที่ กท ๐๒๑๓/๑๓๕๒	ประเด็นชุดข่ายงานดาวเทียม เห็นด้วยกับข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เสนอให้มีการแยกประมูลเอกสารข่ายงานดาวเทียมในแต่ละวงโคจร โดยไม่จำเป็นต้องมีการจัดการประมูลพร้อมกันทั้งหมด แต่ให้ดำเนินการตามความเร่งด่วน โดยเฉพาะเอกสาร	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ช่างงานที่มีการใช้งานในวงโคจรที่ไม่มีดาวเทียมอยู่หรือกำลังจะหมดอายุการใช้งาน ควรเร่งให้มีการดำเนินการก่อนในทันที ส่วนเอกสารช่างงานอื่นๆ เห็นควรให้มีการจัดการ ประมูล ๕ ปี ก่อนที่ดาวเทียมในวงโคจรจะหมดอายุการใช้งาน	
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคล ไพรัชณียอิเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ควรจัดประมูลตามลำดับความสำคัญของแต่ละชุดช่างงานดาวเทียม โดยเร่งนำชุดช่างงานดาวเทียมสำหรับวงโคจรที่ดาวเทียมใกล้หมดอายุแล้ว รวมถึงวงโคจรที่มีความจำเป็นในการรักษาวงโคจร มาจัดประมูลโดยเร็ว เพื่อรักษาความต่อเนื่องในการให้บริการ และรักษาวงโคจรดาวเทียมของประเทศ สำหรับชุดช่างงานดาวเทียมอื่น อาจนำมาจัดประมูลภายหลังได้	
คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม Hunton Andrews Kurth (Thailand) Limited ไพรัชณียอิเล็กทรอนิกส์ wipanan@hunton.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	ในการจัดประมูลวงโคจรดาวเทียม กสทช. ควรจัดลำดับความสำคัญของแต่ละชุดช่างงานดาวเทียมที่นำมาจัดประมูล โดยคำนึงถึงคุณค่าและประโยชน์ในการใช้งานของวงโคจร โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มที่มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงสูง และกลุ่มที่มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงน้อยหรือน้อยมาก ซึ่งจะต้องมีการศึกษาและอาศัยองค์ความรู้ในเชิงวิศวกรรมของดาวเทียมประกอบการพิจารณา กล่าวคือ • ใน ๕ ชุดช่างงานดาวเทียม ที่ สำนักงาน กสทช. กำหนดมานั้น จากการศึกษพบว่า ชุดช่างงานดาวเทียมชุดที่ ๒ และชุดที่ ๓ (ตำแหน่ง 78.5E และ 119.5/120E) มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงมากที่สุด • ส่วนชุดช่างงานดาวเทียมชุดที่ ๑, ๔ และ ๕ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่เคยมีดาวเทียมให้บริการในวงโคจรเหล่านี้มาก่อน จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณค่าหรือโอกาสในการใช้งานจริงค่อนข้างน้อย หรือน้อยมาก ในขณะนี้ ซึ่งประเทศไทยยังต้องดำเนินการประสานงานความถี่เพิ่มเติม เพื่อหาโอกาสใช้งานในวงโคจรดังกล่าว กสทช. ไม่ควรนำชุดช่างงานดาวเทียมมาจัดประมูลพร้อมกัน แต่ควรจัดประมูลสำหรับช่างงานดาวเทียมบางชุดที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วนก่อน และในการดำเนินการ กสทช. จะต้องสามารถชี้แจงได้ถึงความจำเป็น ความสมเหตุสมผล และกำหนดเงื่อนไขที่สอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนและประโยชน์ในการใช้งานของชุดช่างงานดาวเทียม	<u>จัดลำดับความสำคัญของแต่ละ package</u> ในการจัดชุดช่างงานดาวเทียมต้องคำนึงถึงคุณค่าและประโยชน์การใช้งานของวงโคจร โดยอาจแบ่งเป็นกลุ่มที่มีคุณค่า (Value) สูง และคุณค่าต่ำหรือหรือน้อยมาก ซึ่งประเด็นนี้ต้องมีการศึกษาหรืออาศัยองค์ความรู้เชิงวิศวกรรมหรือดาวเทียม แต่อย่างไรก็ตาม จากการที่ กสทช. ได้ศึกษาและจัดทำร่างประกาศฉบับนี้มาเป็นเวลานานแล้ว เข้าใจว่า กสทช. น่าจะทราบถึงประโยชน์ในการใช้งานจริงของแต่ละชุด package เป็นอย่างดี กล่าวคือ ใน ๕ ชุดที่ กสทช. กำหนดมานั้น แต่จากการศึกษาพบว่า ชุด package ที่ ๒ (78.5E) และ ๓ (119.5E/120E) มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงมากที่สุด ส่วนอีกกลุ่ม ชุด package ที่ ๑, ๔ และ ๕ จากการที่ประเทศไทยยังไม่เคยมีดาวเทียมให้บริการในช่างงานดาวเทียมเหล่านี้มาก่อน จึงอาจกล่าวได้ว่า ๓ ชุดนั้นมีคุณค่าหรือโอกาสใช้งานจริงค่อนข้างน้อยหรือน้อยมากในขณะนี้ ซึ่งประเทศไทยยังคงต้องประสานงานคลื่นความถี่เพิ่มเติม ดังนั้น จึงเห็นว่ายังไม่มีความสะดวกเหมาะสมผลในการจัดลำดับความสำคัญ

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	• ชุดข่ายงานดาวเทียมที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ชุดข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๓ วงโคจรตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ที่มีดาวเทียมไทยคม ๔ ให้บริการอยู่แล้ว และใกล้จะหมดอายุลง กสทช. ควรเร่งดำเนินการให้สามารถคัดเลือกผู้ที่เข้ามาให้บริการโดยเร็วที่สุดโดยมีเงื่อนไขที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่จะเข้ามาให้บริการได้ ควรจะต้องมีความพร้อมในการให้บริการได้ทันที • ส่วนชุดข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๑ , ๔ และ ๕ ที่คุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงค่อนข้างน้อยหรือน้อยมาก และไม่มีมีความจำเป็นเร่งด่วนในการหาผู้ที่มีความพร้อมมาให้บริการ กสทช. ไม่จำเป็นต้องจัดการประมูลโดยเร่งรีบโดยไม่คำนึงถึงสภาพตลาดการให้บริการดาวเทียมสื่อสารและอุปสงค์ (demand) ในการใช้บริการ และอาจตั้งเงื่อนไขที่ผ่อนปรนในเรื่องของความพร้อมในการให้บริการเพื่อส่งเสริมให้มีการเข้ามาแข่งขันในกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร	
คุณธานินทร์ หยวกขา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ytanin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ คุณธานินทร์ หยวกขา วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	• ควรจัดประมูลตามลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของแต่ละวงโคจร โดยเร่งจัดประมูล 119.5E ให้เร็วที่สุดเนื่องจากดาวเทียมไทยคม ๔ ใกล้หมดอายุแล้ว เพื่อคุ้มครองและรักษาความต่อเนื่องในการใช้บริการภายหลังดาวเทียมไทยคม ๔ หมดอายุ • วงโคจร 78.5E มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A2B ที่ กสทช. ยังไม่อนุญาตสิทธิ THAICOM-A2B ให้บริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ตามสิทธิเดิมของดาวเทียมไทยคม ๖ ที่มีอยู่ก่อนสิ้นสุดสัญญาสัมปทาน ซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้งานและให้บริการดาวเทียมไทยคม ๖ ของ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบต่างชาติ ในการประสานงานความถี่ และการได้รับความคุ้มครองจากสัญญาณรบกวนที่อาจเกิดขึ้นจากดาวเทียมต่างชาติตามข้อบังคับวิทยุของ ITU ดังนั้น จึงขอเสนอให้ กสทช. พิจารณาชะลอการนำข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A2B มาจัดสรรออกไปก่อน จนกว่าจะมีความชัดเจนในประเด็นสิทธิที่ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) พึ่งมีสำหรับดาวเทียมไทยคม ๖ ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น	การจัดชุดข่ายงานดาวเทียมพร้อมกันแบบนี้ อาจทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น package ใดเกิดปัญหาก็จะส่งผลต่อ package อื่นๆ และเกิดความล่าช้าได้ ดังนั้น จึงเสนอให้มีการจัดลำดับความสำคัญของ package ตามความเร่งด่วน เช่น ที่ตำแหน่งวงโคจรที่ 119.5E ที่ดาวเทียมใกล้หมดอายุการใช้งาน สำหรับ package ที่ไม่เร่งด่วนอาจพิจารณาจัดการคัดเลือกในลำดับถัดไป

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ผศ.ดร.พันศักดิ์ เทียนวิบูลย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญ์อิเล็กทรอนิกส์ phunsak.t@ku.th วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๕ ผศ.ดร.พันศักดิ์ เทียนวิบูลย์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	- ในทางปฏิบัติการประสานงานความถี่จะถูกดำเนินการโดยพิจารณาจาก Filing ทั้งหมด (ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งวงโคจรเดียวกันหรือไม่) ของคู่ Satellite Operators ที่ประสานงานความถี่ร่วมกัน นั่นคือ สำหรับ Filing ของตำแหน่งวงโคจรเดียวกันของ Satellite Operator เดียวกันโดยปกติแล้วจะประสานงานโดยพิจารณาทุก Filing ในตำแหน่งนี้ ที่อาจประกอบด้วย Filing ที่มี Priority สูง และ Filing ที่มี Priority ต่ำ โดยดำเนินการเจรจาต่อรอง กำหนดและยอมรับเงื่อนไขการใช้งานอันเป็นข้อยุติ เพื่อให้ได้ซึ่งตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่สามารถใช้งานได้จริง ดังเช่นที่เกิดขึ้นกับ Filing ของดาวเทียมไทยคมที่ตำแหน่ง 78.5E ดังนั้นการนำ THAICOM-A2B มาประมูล หากไม่กำหนดให้ผู้ชนะการประมูลต้องเข้าร่วมการประสานความถี่ของ Filing อื่น ๆ ที่ตำแหน่ง 78.5E เพื่อช่วยปกป้อง Filing อื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับดาวเทียมที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันของตำแหน่งนี้ จะเกิดผลกระทบต่อการประสานงานความถี่และการคุ้มครองผู้ใช้งานดาวเทียมที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันจากสัญญาณรบกวนที่มาจากดาวเทียมต่างประเทศ นั่นคือ เพียงการกำหนดให้ผู้ชนะการประมูลจะต้องไม่ใช้งานดาวเทียมในลักษณะที่จะไปรบกวนดาวเทียมดวงอื่นที่ 78.5E ที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันนั้นยังไม่เพียงพอ แต่การประสานงานร่วมเพื่อปกป้องดาวเทียมจากการรบกวนจากดาวเทียมต่างชาติในลักษณะดังกล่าวอาจมีความยุ่งยากในการดำเนินการในทางปฏิบัติ ดังนั้น หากไม่มีความเร่งด่วนในการประมูล THAICOM-A2B เพื่อนำมาใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์ เช่น ความต้องการ (Demand) การใช้บริการดาวเทียมในตำแหน่ง 78.5E ยังมีน้อยหรือไม่มากพอ ทาง กสทช. ควรพิจารณาชะลอการนำ THAICOM-A2B มาจัดประมูลรวมถึงการพิจารณาเรื่องนี้อย่างรอบด้านก่อนดำเนินการต่อไป - วงโคจร 119.5E มีความเร่งด่วนที่จะต้องนำมาจัดประมูล หากล่าช้า ถึงแม้จะสามารถสร้างดาวเทียมทันตามกฎ ITU ก็อาจจะไม่สามารถรักษาผู้ใช้บริการดาวเทียมไทยคม ๔ ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ ทำให้เกิดความไม่คุ้มค่าแก่การลงทุนและเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ของประเทศ ดังนั้น จึงไม่ควรเลื่อนการประมูลในวงโคจรนี้อีก - ส่วนตำแหน่งอื่นๆ ที่ไม่เคยมีดาวเทียมใช้งานมาก่อนซึ่งอาจเกิดจากการถูกจำกัดการใช้งานเนื่องจากเงื่อนไขของการใช้งานดาวเทียมที่ตำแหน่งเหล่านี้ เป็นผลทำให้ตำแหน่งวง	๑. เห็นว่าอุตสาหกรรมดาวเทียม ธุรกิจดาวเทียม การให้บริการดาวเทียม ไม่ใช่กิจการที่ดำเนินการได้แต่ในประเทศไทย การดำเนินการครอบคลุมถึงต่างประเทศ แปลว่าลูกค้าไม่ได้มีแต่ในประเทศไทยเท่านั้น ควรคำนึงว่ามีลูกค้าต่างประเทศด้วย ซึ่งในส่วนของประเทศไทย การตัดสินใจใด ๆ ของรัฐ ผลที่เกิดขึ้นก็จะกระทบกับคุณภาพและราคาที่ให้บริการของลูกค้าในประเทศ สำหรับในต่างประเทศผลที่เกิดขึ้น คือจะกระทบกับศักยภาพการแข่งขันกับผู้ประกอบกิจการ ๒. การประสานงานความถี่กับผู้ให้บริการต่างประเทศ ไม่ได้มีการประสานงานข่างานดาวเทียมหนึ่งกับดาวเทียมดวงหนึ่งเท่านั้น แต่ว่าข่างานดาวเทียมหนึ่งอาจใช้งานกับดาวเทียมหลายดวง และดาวเทียมดวงหนึ่งก็อาจใช้หลายข่างานดาวเทียมได้ เช่นที่ ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 78.5E มีการใช้งานข่างานดาวเทียม THAICOM-A2B, THAICOM-Q2 และอื่น ๆ ดังนั้น ข่างานดาวเทียม THAICOM-A2B และ THAICOM-Q2 ก็ต้องไปเจรจาประสานงานพร้อมกัน ซึ่งหากมีผู้ได้รับอนุญาตสำหรับข่างานดาวเทียม THAICOM-A2B แล้ว ก็ต้องไม่ไปรบกวนการใช้งานดาวเทียมไทยคม ๖ และดาวเทียมไทยคม ๘ และเนื่องจาก ข่างานดาวเทียม THAICOM-A2B เป็นข่างานดาวเทียมที่มี priority ที่สูงกว่าข่างานดาวเทียมอื่น ๆ ของประเทศไทยและใช้เป็นประโยชน์จาก priority ดังกล่าว ดังนั้น ผู้ได้รับอนุญาตข่างานดาวเทียม THAICOM-A2B ก็จะมีเงื่อนไขที่ต้องไม่ไปรบกวนต่อการใช้งานของดาวเทียมไทยคม ๖ และดาวเทียมไทยคม ๘ ขณะเดียวกัน ก็จะต้องคุ้มครองการรบกวนของดาวเทียมต่างชาติสำหรับข่างานดาวเทียมอื่นๆ ณ ตำแหน่งเดียวกันด้วย ซึ่งหากมีการเจรจาประสานงานแล้วผู้ที่ได้รับสิทธิในการใช้งานข่างานดาวเทียม THAICOM-A2B ก็ต้องไปประสานงานร่วมด้วยและอาจเกิดความซับซ้อนในการประสานงานขึ้น

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	โคจรเหล่านี้ถูกประเมินว่าไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้งานอย่างถี่ถ้วนโดยพิจารณาจากลักษณะการใช้งานดาวเทียมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ เนื่องจากหากมีการจัดประมูลและมีผู้ชนะการประมูลในตำแหน่งเหล่านี้ แต่ไม่สามารถนำวงโคจรเหล่านี้มาใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติแม้ตำแหน่งเหล่านี้จะมี Filing ที่อยู่ในชั้น N (ชั้นสมบูรณ์) จะเกิดคำถามว่าการประมูลที่เกิดขึ้นนี้มีความเป็นธรรมต่อผู้เข้าประมูลหรือไม่ • ดังนั้น ควรประมูลแยกวงโคจรตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน	ยกตัวอย่างบางข่ายงานดาวเทียมที่มีสถานะเป็นชั้นสมบูรณ์ (N) แล้วก็สามารถเอาดาวเทียมรุ่นใหม่มาใช้งานได้ โดยใช้ข่ายงานดาวเทียมใหม่ร่วมกับข่ายงานดาวเทียมปัจจุบันเพื่อใช้งานดาวเทียมรุ่นใหม่ ด้วยประเด็นความซับซ้อนของการประสานงานนี้ การจะใช้งานข่ายงานดาวเทียม THAIKOM-A2B ก็จะต้องพิจารณาให้เหมาะสม โดยเฉพาะความจำเป็นในการใช้งานช่องสัญญาณ การเพิ่ม capacity ของตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 78.5E ก็ต้องพิจารณาว่ามีความจำเป็นมานานแค่ไหน ถ้าหากไม่ได้มีความเร่งด่วน ก็ควรคำนึงถึงประเด็นนี้อย่างรอบคอบ ๓. ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E มีความเร่งด่วนจริง มองว่าถ้าหากตัดสินใจผิดพลาดที่ ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E ผลกระทบอย่างน้อยก็จะสูญเสียตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมตรงนี้ไป เพราะข้อกำหนดของ ITU ปัจจุบันคือ ต้องมีดาวเทียมขึ้นไปใช้งานจริงตามระยะเวลาที่กำหนด ทำไมถึงบอกอย่างนั้น เพราะอย่างมากคือ อาจจะสูญเสียลูกค้า ถ้าไม่สามารถสร้างดาวเทียมขึ้นไปเพื่อให้ใช้งานได้ ก็จะทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องกับการให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งในความเข้าใจคือการสร้างดาวเทียมขึ้นใช้งานน่าจะใช้เวลาประมาณ ๒-๓ ปี โดยดาวเทียม iPSTAR น่าจะหมดอายุราวๆ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ จึงเป็นกรณีที่ค่อนข้างเร่งด่วน ผู้ที่ได้รับสิทธิในการให้บริการ iPSTAR อาจจะต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงตรงนี้ และมีแผนเพื่อรองรับการให้บริการเพื่อให้เป็นที่พอใจแก่ลูกค้า ซึ่งถ้าลูกค้าไม่พอใจและไปใช้งานกับผู้ให้บริการรายอื่น ก็เป็นการยากที่ลูกค้าจะกลับมาใช้บริการ ซึ่งถือเป็นความสูญเสียของประเทศ ซึ่งไม่ว่าใครก็แล้วแต่ที่ได้รับข่ายงานดาวเทียมนี้ไปให้บริการ รายได้ของก็จะเข้าสู่ประเทศอยู่ดี ถือเป็นความสูญเสียมากถ้าไม่สามารถจัดการกับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E ได้อย่างเหมาะสม และหากมีการเลื่อนประมูลออกไปอีกก็จะมีผลกระทบอย่างมาก

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
		๔. ประเด็นถัดมา ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมอื่นๆ ที่ไม่ใช่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 78.5E และตำแหน่ง วงโคจรดาวเทียม 119.5E ก็มีความแรงคลื่นรบกวนมา เช่น ที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 142E แม้จะมีข่ายงานดาวเทียมที่มีสถานะเป็นขึ้นสมบูรณ์ แต่มีดาวเทียมของผู้ให้บริการรายอื่นที่ใช้งานอยู่ แต่ข่ายงานดาวเทียมของรายอื่นนั้นอยู่ในสถานะขึ้น C จึงมีประเด็นว่าจะมีแผนการแก้ไขเรื่องการรบกวนกันอย่างไร เนื่องจาก priority ของข่ายงานดาวเทียมของไทยสูงกว่า แต่ดาวเทียมดวงอื่นที่ใช้งานอยู่และมีลูกค้าอยู่จริง ถ้าเป็นเช่นนี้ ITU จะพิจารณาอย่างไร จะสนับสนุนประเทศไทยหรือดาวเทียมที่ใช้งานอยู่ และต้องไปศึกษาว่าการทำงานจะเป็นอย่างไร เป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีดาวเทียมใช้งานอยู่ในตำแหน่งนี้ ควรต้องศึกษาก่อนที่จะมีการประมูลหรือไม่ ถ้ามีคนประมูลได้ไป แต่ไม่สามารถใช้งานได้จริงหรือไม่ คำนึงค่าต่อการใช้งานแล้วจะเป็นธรรมกับคนที่มาประมูลหรือไม่ ดังนั้น ในการจัดการประมูลวงโคจร เห็นด้วย ว่าควรแยกการประมูลข่ายงานดาวเทียม ตามความเหมาะสมและความจำเป็นเร่งด่วนของการใช้งานข่ายงานดาวเทียม
ดร. รวีพันธ์ พิทักษ์ชาตวิวงศ์ ไพรชนีย์อิเล็กทรอนิกส์ raweepuncpl@gmail.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ ดร.รวิพันธ์ พิทักษ์ชาตวิวงศ์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	• เห็นว่าควรต้องรับประมูลข่ายงานดาวเทียม THAICOM-HP1 ตำแหน่งวงโคจร 119.5E เพราะต้องรักษาสถานะในวงโคจร อันเนื่องมาจากดาวเทียมไทยคม ๔ ซึ่งใช้งานวงโคจรดังกล่าวกำลังจะหมดอายุวิศวกรรมและไม่ควรเลื่อนการประมูลไปอีก ไม่ว่าด้วยเหตุผลใด • ไม่เห็นด้วยที่จะต้องประมูลชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๒ (THAICOM-A2B และ THAISAT-78.5E) เพราะวงโคจรดังกล่าวใช้สำหรับการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ซึ่งอยู่ในภาวะถดถอย และมีการแข่งขันสูงจากผู้ประกอบการต่างประเทศ และการแข่งขันจากเทคโนโลยีอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง OTT ประกอบกับยังไม่มี ความจำเป็นต้องประมูลเพื่อรักษาวงโคจรในขณะนี้ อันเนื่องจากยังมีผู้ใช้งานวงโคจรดังกล่าวอยู่จนถึงปี พ.ศ.๒๕๗๕ หรืออีกสิบปีข้างหน้า ดังนั้น กสทช.จึงควรรอให้เกิดความแน่ชัดเกี่ยวกับทิศทางของธุรกิจที่จะใช้งานวงโคจรดังกล่าวก่อน	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	<u>ข้อเสนอ</u> ให้นำขั้วงานดาวเทียมที่ ๒ (THAICOM-A2B และ THAISAT-78.5E) ออกจากชุดขั้วงานดาวเทียมตาม (ร่าง) ประกาศ ๒๕๖๕	
บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ เอ็นที รย/๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	ชุดขั้วงานดาวเทียมที่นำมาจัดให้มีการคัดเลือกการขอรับอนุญาต มีกรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่แตกต่างกันมาก โดยเฉพาะชุดขั้วงานดาวเทียมชุดที่ ๒ ที่ตำแหน่ง 78.5E ซึ่งยังมีดาวเทียมไทยคม ๖ และ ดาวเทียมไทยคม ๘ รวมให้บริการในขั้วงานดาวเทียม THAICOM- A2B อยู่ด้วย ดังนั้น การคัดเลือกจัดสรรชุดขั้วงานดาวเทียมใน Package ที่ ๒ จึงยังไม่มีความเป็นเรื่องด่วน และไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ เนื่องจากดาวเทียมไทยคม ๖ และ ดาวเทียมไทยคม ๘ ยังคงมีระยะเวลาการใช้งานที่นานพอสมควร อีกทั้งความไม่แน่นอนด้านธุรกิจ การเงินและเทคโนโลยี อาจเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ เสนอให้ชะลอการจัดสรรชุดขั้วงานที่ ๒ ออกไปก่อน	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณเอกชัย ภัคดุรงค์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	การจัดชุดขั้วงานดาวเทียมเพื่อนำมาคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาต รวมถึงการกำหนดเงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตนั้น จะต้องคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละวงโคจร สถานการณ์ และความจำเป็นเร่งด่วนที่มีความแตกต่างกัน โดยบริษัทฯ ขอเสนอให้พิจารณาแบ่งกลุ่มวงโคจรเป็น ๓ ระดับ (Tier) ดังนี้ ๑. Tier-1: 119.5E/120E ● วงโคจร 119.5E ปัจจุบันมีดาวเทียมไทยคม ๔ ให้บริการ Broadband โดยมีผู้ใช้งานจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ สถานะของดาวเทียมนี้ใกล้หมดอายุทางวิศวกรรม เมื่อประกอบกับความล่าช้าของการประมูลที่เลื่อนมาเกินกว่า ๑ ปี ทำให้เวลาที่จะสร้างดาวเทียมขึ้นทดแทนได้ทันเหลือน้อยมากแล้ว ดังนั้น กสทช. จึงต้องเร่งจัดประมูลโดยเร็วที่สุด พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตให้รัดกุมโดยเน้นความพร้อมเป็นหลัก มิฉะนั้นแล้ว หากมีผู้ชนะประมูลแต่ทำโครงการไม่สำเร็จ ประเทศย่อมเกิดความเสียหาย และกระทบต่อผู้ใช้งานดาวเทียมไทยคม ๔ จำนวนมาก ● บริษัทฯ จึงขอเสนอให้ กสทช. พิจารณากำหนดคุณสมบัติให้ผู้ขอรับอนุญาตชุดขั้วงานดาวเทียม 119.5E/120E ต้องมีความพร้อมอย่างแท้จริง ประกอบด้วย	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ไม่เห็นด้วยกับ (ร่าง) ประกาศฯ ฉบับนี้ เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสมของสถานการณ์ในปัจจุบัน (ร่าง) ประกาศฯ ฉบับนี้ ไม่สอดคล้องกับการกำกับดูแลอุตสาหกรรมของโลก ทำให้ผู้ประกอบการของไทยเสียเปรียบในการแข่งขัน ประการแรก กล่าวคือ ในการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ควรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของวงโคจรดาวเทียม การนำมาจัดเป็นลักษณะจัดชุด (Package) โดยที่กำหนดเงื่อนไขเหมือน ๆ กันนั้น ขัดกับความเป็นจริง ซึ่งทำเช่นนั้นไม่ได้ แต่ละวงโคจรดาวเทียมมีสถานการณ์ที่ต่างหาก กรณียางของตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E อย่างที่ทราบกัน และมีหลายท่านได้แสดงความเห็นว่า ดาวเทียมที่ใช้งานอยู่กำลังจะหมดอายุการล่าช้าที่เกิดขึ้นจนส่งผลต่อการจัดทำดาวเทียมขึ้นไปใช้งานให้ทันเวลา โดยลูกค้าของดาวเทียม IPStar ทั้งในประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น อินเดีย เกิดข้อสงสัยว่าประเทศไทยจะมีดาวเทียมที่ตำแหน่งวงโคจร 119.5E ให้บริการต่อหรือไม่ ดังนั้น กสทช. ก็ควรคำนึงความสำคัญของตำแหน่งวงโคจร

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	- ความพร้อมที่จะสร้างดาวเทียมได้ทันที ความพร้อมด้านการเงิน ประสบการณ์ และบุคลากร มีแผนสร้างดาวเทียม และแผนธุรกิจที่ชัดเจน - มีแผนรองรับผู้ใช้งานดาวเทียมไทยคม ๔ เดิมให้ได้รับบริการอย่างต่อเนื่อง ๒. <u>Tier-2: 78.5E</u> • ปัจจุบันมีดาวเทียมไทยคม ๖ และดาวเทียมไทยคม ๘ ให้บริการ Broadcast อยู่ ซึ่งมีแนวโน้มความต้องการของตลาดและราคาที่ลดลง จึงไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนเรื่อง การรักษาวงโคจร หากยิงดาวเทียมเพิ่มเข้ามาอีกยิ่งจะทำให้เกิดสภาวะอุปทานส่วนเกิน สร้างผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายเดิมที่ให้บริการดาวเทียมไทยคม ๖ และดาวเทียมไทยคม ๘ อยู่ทั้ง ๒ ราย • ดังนั้น กสทช. จึงควรชะลอการประมูลชุดข่ายงานดาวเทียม 78.5E ออกไปก่อน ๓. <u>Tier-3: 50.5E/51E, 126E และ 142E</u> • ประเทศไทยยังไม่เคยมีดาวเทียมขึ้นให้บริการในวงโคจรกลุ่มนี้มาก่อน และยังต้องประสานงานความถี่เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ผลสรุปการใช้งาน • กสทช. จึงควรผ่อนปรนเงื่อนไขการอนุญาตสิทธิ เพื่อให้ผู้สนใจสามารถนำไปประสานงานความถี่ และสร้างโอกาสใช้งานวงโคจร รวมถึงยกเว้นค่าปรับหากในที่สุดแล้วไม่สามารถรักษาวงโคจรได้แต่ต้องชำระค่าประมูลให้ครบเต็มจำนวน	ดาวเทียมนี้เป็นอันดับแรก พร้อมกับให้ความสำคัญที่ว่าผู้ที่จะมาประกอบกิจการต้องมีความพร้อมจริง ๆ ทั้งด้านเงิน ด้านความสามารถ ด้านบุคลากร รวมถึงความพร้อมขององค์การ ต้องมีความพร้อมในทุกด้าน กล่าวคือ เงื่อนไขควรจะกำหนดว่า จะต้องตรวจสอบความพร้อมในการประกอบกิจการเป็นหลัก ว่าสามารถดำเนินการได้จริงหรือไม่ ดังนั้น ตาม (ร่าง) ประกาศฯ ไม่ควรตรวจสอบแค่การ check list เท่านั้น แต่ต้องกำหนดให้มีการเสนอแผนและตรวจสอบแผนดังกล่าวว่าสามารถดำเนินการได้จริง ต้องมี commitment กับ กสทช. ว่าจะได้จริงสำหรับการประกอบกิจการที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมนี้ และถ้าแผนการดำเนินการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้ทันก่อนที่ดาวเทียมจะหมดอายุ ต้องมีความพร้อมว่าจะมีแผนรองรับเพื่อดูแลลูกค้าอย่างไร ซึ่งใน (ร่าง) ประกาศฯ จะต้องกำหนดเงื่อนไขให้เหมาะสม ประการต่อมา ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ไม่เคยมีดาวเทียมขึ้นใช้งาน ถ้าไปดูรายละเอียดใน filing ก็จะมีประกอบด้วยเอกสาร ความถี่มากมาย แต่การใช้ยากเพราะมีข้อจำกัด ในแต่ละตำแหน่งที่นำเสนอไป ถ้าดูตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมแบบประจำที่มีดาวเทียมใกล้เคียงของประเทศอะไรใช้งานบ้าง ทำให้ใช้งานค่อนข้างยาก หากจะใช้งานก็จะถูกเงื่อนไขจำกัดอย่างมาก ดังนั้นแล้ว ควรแสวงหาผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเอาไปใช้งานจริง ไม่ควรคิดราคาแพงซึ่งจะเป็นการเพิ่มต้นทุน สำหรับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 78.5E ปัจจุบันมีดาวเทียมสองดวงให้บริการอยู่ โดยเป็นการให้บริการกับกิจการโทรทัศน์ที่มีแนวโน้มลดลงอยู่ หากมีดาวเทียมเพิ่มอีกดวง ก็จะทำให้เกิดปัญหาได้ ดังนั้น หากยังไม่ได้มีความจำเป็นเร่งด่วนก็สามารถรอเวลาที่เหมาะสมได้ อยากเสนอว่าแผนการดำเนินการของ กสทช. ควรมองสถานการณ์ที่เหมาะสมด้วย อย่างพิจารณาเหมือนว่าทุกตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมสามารถดำเนินการได้เหมือนกันหมด

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
คุณไพรัช มณฑาพันธุ์ บริษัท 15 ที่ปรึกษาธุรกิจ จำกัด ไประณีย์อเล็กทรอนิกส์ pairat.m@fifteenbiz.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	ค่อนข้างกังวลใจในการเรื่องการรักษาความต่อเนื่องในการให้บริการ (คุ้มครองผู้ใช้บริการ) สำหรับดาวเทียมไทยคม ๔ ที่ ใกล้จะหมดอายุแล้ว ประกอบกับการจัดชุดข่ายงานดาวเทียมด้วยแนวคิดที่ว่าทุกวงโคจรมีลักษณะเหมือนกันอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละวงโคจรได้อย่างแท้จริง ดังนั้น กสทช. ควรเร่งเดินหน้าจัดประมูลโดยเร่งนำวงโคจร 119.5E มาประมูลก่อนเนื่องจากเร่งด่วนที่สุด และไม่ควรเลื่อนประมูลออกไปอีก	

ประเด็นที่ ๓ : ราคาขั้นต่ำของการอนุญาต ความเหมาะสมของแนวทางการปรับปรุงการกำหนดราคาขั้นต่ำของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

- ๑) ความเหมาะสมของกรณีที่ ๑ (มีผู้ขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในแต่ละชุดข่ายงานดาวเทียมจำนวน ๑ ราย)
- ๒) ความเหมาะสมของกรณีที่ ๒ (มีผู้ขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในแต่ละชุดข่ายงานดาวเทียมจำนวนมากกว่า ๑ ราย)

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ร้อยโท ดร.เจษฎา ศิวรักษ์ คณะกรรมการดาวเทียมแห่งชาติ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕		๑. เป็นที่ทราบกันว่าเรื่องของอวกาศเป็นเรื่องของมนุษยชาติ ไม่ใช่ของชาติใดชาติหนึ่ง แนวความคิดเรื่องการจัดสรรกิจการดาวเทียมนี้ได้มีการวิเคราะห์หรือไม่ว่า จะสามารถให้ภาคเอกชนเข้าใช้วงโคจรของไทยและทำการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ ด้วยสภาพตลาดดาวเทียมปัจจุบันนี้ ดาวเทียมของต่างชาติสามารถเข้ามา ให้บริการในประเทศไทยได้แล้ว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมดาวเทียมไทยที่ไม่สามารถเข้าร่วมแข่งขันในการประมูลได้เนื่องจากมีราคาสูงเกินไป ดังนั้น กสทช. ไม่ควรมุ่งเน้นที่จะหารายได้จากการประมูล แต่ควรให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมดาวเทียมของไทยให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นด้วย ๒. ราคาขั้นต่ำมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น พร้อมกับความเสี่ยงที่มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ข่ายงานดาวเทียมก็มีความแตกต่างกัน คือ มีทั้งที่เป็นขั้นสมบูรณ์และยังไม่สมบูรณ์ โดยการคิดราคาขั้นต่ำนั้นได้มีการพิจารณาในส่วนของข่ายงานดาวเทียมที่ยังไม่สมบูรณ์ด้วยหรือไม่ เนื่องจากยังมีภาระในเรื่องต้นทุนและค่าใช้จ่าย

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
สมาคมอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันประเทศ หนังสือ เลขที่ สอป. ๐๔๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕	ราคาคงที่ในแต่ละชุด (Package) ในกรอบเวลาที่ยาวนานที่มีอาจกำหนดวันสิ้นสุดได้ (๒๐ ปี เป็นกรอบระยะเวลาที่ ITU กำหนด) <u>ข้อเสนอ</u> • การให้คุณค่าวงโคจร คุณค่าวงโคจรดาวเทียมค้างฟ้า (Stationary Orbit) บนพื้นที่รับ-ส่งสัญญาณ (Foot Print – Landing Area) ในและนอกเขตอาณาของประเทศในเชิงความมั่นคงและทางความสามารถในการแข่งขันภายใต้นิยามใหม่ “รัฐให้การสนับสนุน” กับ “การฝึกกำลังกันาชาติ” คุณค่าวงโคจรตามขนาดพื้นที่รับ-ส่งสัญญาณ (Foot Print – Landing Area) ในราชอาณาจักรไทยที่ก่อเกิดเป็นความมั่นคงและเป็นห่วงเศรษฐกิจภายในประเทศ คุณค่าวงโคจรตามขนาดพื้นที่รับ-ส่งสัญญาณ (Foot Print – Landing Area) นอกราชอาณาจักรไทยอันเป็นผลประโยชน์ที่รัฐพึงควรได้มาจากนอกประเทศ • การสร้างพันธมิตรในศักยภาพด้านอวกาศในรูปแบบผลประโยชน์ร่วมกัน (Win-Win) ให้เป็นทางเลือกใหม่ของชาวโลก • การคิดคำนวณรายได้เข้ารัฐตามราคาประมูลขั้นต่ำและส่วนแบ่งกำไรในรูปแบบอัตราก้าวหน้าในวิวัฒนาการอวกาศที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วภายใต้กรอบเวลาที่กำหนด	
น.อ.ยศภาค โชติกพงศ์ กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ yotsapak_chotikapong@yahoo.com วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕	เห็นด้วยกับข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เสนอให้มีการพิจารณาราคาขั้นต่ำของชุดช่างงานดาวเทียมที่จัดให้มีการประมูลรวมถึงการพิจารณากำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เอกชนสามารถเข้าแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ง่ายขึ้น เช่นการลดค่าธรรมเนียมการประกอบการในส่วนนี้	
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม หนังสือ เลขที่ กท ๐๒๑๓/๑๓๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ประเด็นราคาขั้นต่ำของการอนุญาต เห็นด้วยกับข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เสนอให้มีการพิจารณาราคาขั้นต่ำของชุดช่างงานดาวเทียมที่จัดให้มีการประมูลรวมถึงการพิจารณากำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เอกชนสามารถเข้าแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ง่ายขึ้น เช่นการลดค่าธรรมเนียมการประกอบการในส่วนนี้	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒมมงคลการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ราคาขั้นต่ำในทุกชุดขายงานดาวเทียมไม่ควรสูงกว่าเดิม เนื่องจากเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยกับผู้ประกอบการต่างชาติ และไม่ดึงดูดให้ผู้เข้ามาขอรับการคัดเลือกมากขึ้น เช่น ในกรณีเดิมมีเพียงผู้ยื่นขอรับอนุญาตเพียงรายเดียว ฉะนั้นควรเปิดกว้างให้ผู้ยื่นประกวดราคาเข้ามาเพิ่มขึ้น โดยการกำหนดราคาขั้นต่ำไม่สูงกว่า หรือควรจะต่ำกว่าการเปิดรับคัดเลือกในครั้งที่แล้วด้วยซ้ำ	
คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม Hunton Andrews Kurth (Thailand) Limited ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wipanan@hunton.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	การกำหนดราคาขั้นต่ำของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) นั้น มีมูลค่าสูงเกินไป ไม่สอดคล้องกับสภาพของอุตสาหกรรมดาวเทียมทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ และไม่สอดคล้องกับคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงของวงโคจรในชุดขายงานดาวเทียม กล่าวคือ - ชุดขายงานดาวเทียมชุดที่ ๑, ๔ และ ๕ ที่คุณค่าหรือโอกาสในการใช้งานจริงค่อนข้างน้อย หรือน้อยมาก ดังนั้น กสทช. จึงไม่ควรกำหนดราคาขั้นต่ำของชุดขายงานดาวเทียมชุดดังกล่าว ให้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับราคาขั้นต่ำของชุดขายงานดาวเทียมชุดที่ ๒ และ ๓ - กสทช. ไม่ควรกำหนดมูลค่าขั้นต่ำของชุดขายงานดาวเทียม โดยให้ความสำคัญต่อจำนวนขายงานดาวเทียมที่ได้รับเอกสารขึ้น N จาก ITU แล้ว เป็นปัจจัยหลัก แม้ว่าการได้รับเอกสารขึ้น N จะสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในการยื่นเอกสารขึ้น N ต่อ ITU แต่หากเปรียบเทียบกับราคาขั้นต่ำซึ่งเพิ่มขึ้นมาอีกกว่า ๒๐๐ ล้านบาท ทำให้ชุดขายงานดาวเทียมที่มีประโยชน์ในการใช้งานจริงน้อย กลับมีราคาสูงเทียบเคียงได้กับชุดขายงานดาวเทียมที่มีประโยชน์ในการใช้งานจริงสูง ย่อมไม่สอดคล้องกับมูลค่าและประโยชน์ในการใช้งานจริงและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทางเอกสารเพิ่มเติม (ซึ่งไม่ได้ใกล้เคียงกับจำนวน ๒๐๐ ล้านบาทที่เพิ่มขึ้นมาแต่อย่างใด) กรณีดังกล่าวสามารถเปรียบเทียบได้กับ ที่ดินที่แห้งแล้งอยู่ในเขตทุรกันดาร ก็ไม่ควรจะแพงกว่าหรือราคาเท่าๆ กับที่ดินที่อุดมสมบูรณ์และเข้าถึงได้สะดวกสบายเพียงเพราะที่ดินที่แห้งแล้งนั้นมีเอกสารพร้อม และที่ดินที่อุดมสมบูรณ์อยู่ระหว่างการดำเนินการทางเอกสารซึ่งก็จะสามารถดำเนินการได้ค่อนข้างแน่นอนอยู่แล้ว ดังนั้น	การกำหนดราคาขั้นต่ำให้สอดคล้องกับคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงของชุด package นั้น กล่าวคือ ชุด package ที่ ๒ และ ๓ อยู่ในกลุ่มที่มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงมากที่สุด ดังนั้น การที่ กสทช. กำหนดราคาขั้นต่ำไว้ที่ประมาณ ๕๐๔ ล้านบาทและ ๕๔๘ ล้านบาทตามลำดับนั้น ซึ่งเป็นระดับราคาที่สูง ในเบื้องต้นดูเหมือนจะสอดคล้องกับหลักการที่ว่า เมื่อประโยชน์สูงก็ควรที่จะตั้งราคาสูงตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบราคาขั้นต่ำแล้วจะเห็นว่าสูงขึ้นกว่าเดิมมาก คือ จากเดิมประมาณ ๓๐๐ กว่าล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น ๕๐๐ กว่าล้านบาท จึงขอให้ กสทช. ชี้แจงถึงความเหมาะสมและเหตุผลในการปรับราคาขั้นต่ำสำหรับ package ที่ ๒ และ ๓ ดังกล่าว ส่วน package ที่ ๑, ๔ และ ๕ ซึ่งโอกาสใช้งานจริงค่อนข้างน้อยหรือน้อยมากก็ไม่ควรกำหนดราคาขั้นต่ำในระดับเดียวกันกับ package ที่ ๒ และ ๓ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง package ที่ ๑ อยู่ในกลุ่มที่มีคุณค่าสูง นอกจากนี้ หากเป็นตำแหน่งวงโคจรที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างเร่งด่วน เช่น package ที่ ๓ (119.5E) ที่ไทยคม ๔ ให้บริการอยู่และใกล้จะหมดอายุ ขอเสนอว่าผู้ที่เข้ามาให้บริการได้ ต้องมีความพร้อมในการเข้ามาให้บริการทันที ส่วน package ที่ package ที่ ๑, ๔ และ ๕ ที่คุณค่าน้อยมาก และไม่มี ความจำเป็นเร่งด่วนต้องหาผู้ที่มีความพร้อมมาให้บริการ หาก กสทช. จะตั้งเงื่อนไขเพื่อผ่อนปรนเรื่องความพร้อมในการให้บริการก็สามารถทำได้ เพื่อส่งเสริมให้มีการเข้ามาแข่งขันในการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร การที่ กสทช. จะพิจารณากำหนดราคาขั้นต่ำของแต่ละ package ก็ไม่ควรมองเพียงว่าได้รับเอกสารขึ้น N แล้วหรือไม่เพียง

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	กสทช. ควรกำหนดราคาขั้นต่ำของแต่ละชุดข่ายงานดาวเทียม ให้สอดคล้องกับคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงของวงโคจรในชุดข่ายงานดาวเทียมนั้นๆ • สำหรับชุดข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๒ และชุดที่ ๓ (ตำแหน่ง 78.5E และ 119.5/120E) แม้ว่าชุดข่ายงานดาวเทียมดังกล่าว มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ราคาขั้นต่ำที่ กสทช. กำหนดในครั้งนี้ สูงขึ้นกว่าเดิมมาก เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขั้นต่ำที่ กสทช. ประกาศไว้ เมื่อปี ๒๕๖๔ สำนักงานกสทช. จึงควรชี้แจงถึงความเหมาะสม และให้เหตุผลสนับสนุนในการปรับราคาขั้นต่ำของ ชุดข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๒ และชุดที่ ๓ (ตำแหน่ง 78.5E และ 119.5/120E) ให้ประชาชนทราบด้วย เพราะการกำหนดราคาขั้นต่ำที่สูงมากดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพของอุตสาหกรรมดาวเทียมทั่วโลก และย่อมไม่ส่งผลดีต่อการส่งเสริมให้มีการแข่งขันในกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ดังนั้น กสทช. จึงต้องจัดลำดับความสำคัญของแต่ละ Package โดยคำนึงถึงคุณค่าและประโยชน์ในการใช้งานของวงโคจร โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มที่มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงสูง และคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงน้อยหรือน้อยมาก และกำหนดราคาขั้นต่ำของแต่ละ package ให้สอดคล้องกับคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงของวงโคจรใน Package นั้น	อย่างเดียว แต่ควรพิจารณาถึงความคุ้มค่า โอกาส ประโยชน์ในการใช้งานจริงของตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้องด้วย ข่ายงานดาวเทียมที่ผ่านการยื่นเอกสารขึ้น N จาก ITU แล้ว เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการในแง่ธุรการของเอกสาร เมื่อได้รับขึ้น N แล้ว ผู้ที่ได้รับวงโคจรดาวเทียมไปก็เพียงแต่จะประหยัดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายบางส่วนในการยื่นเอกสาร แต่ค่าใช้จ่ายที่อาจประหยัดไปนั้น อาจไม่สอดคล้องกับราคาขั้นต่ำที่ กสทช. เพิ่มมากกว่า ๒๐๐ ล้านบาท รวมทั้งไม่สอดคล้องกับประโยชน์ในการใช้งานจริง เปรียบเทียบง่าย ๆ คือ ที่ดินที่แห้งแล้งในเขตรุกันดารก็ไม่ควรแพงกว่าหรือราคาเท่ากับที่ดินที่อุดมสมบูรณ์และเข้าถึงได้สะดวกสบาย เพียงแค่เพราะที่ดินที่แห้งแล้งมีเอกสารพร้อม และที่ดินที่สมบูรณ์อยู่ระหว่างดำเนินการเรื่องเอกสาร ซึ่งก็สามารถจะดำเนินการได้แน่นอนอยู่แล้ว
คุณธานินทร์ หยวกขาว ไพรชณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ytanin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ คุณธานินทร์ หยวกขาว วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	กิจการดาวเทียมในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงทั้งในประเทศ และต่างประเทศ หากราคาขั้นต่ำสูงตามที่กำหนดในร่างประกาศ จะเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันกับผู้ประกอบการดาวเทียมต่างประเทศ และเป็นภาระของผู้บริโภค ดังนั้น จึงขอเสนอให้ กสทช. กำหนดราคาขั้นต่ำ พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ถือเป็นต้นทุนของผู้ประกอบการไทย โดยพิจารณาจากทั้งด้านการตลาดและการแข่งขันทั้งในประเทศ และต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาเปรียบเทียบ (Benchmark) กับต้นทุนค่าธรรมเนียมของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติด้วย	กิจการดาวเทียมเป็นกิจการที่มีการแข่งขันและการอนุญาตใช้สิทธิตามที่ กสทช. กำหนดตาม package ซึ่งบางตำแหน่งของ package มีการให้บริการของผู้ประกอบการอยู่แล้ว และไม่ได้ให้บริการในประเทศไทยเท่านั้น เพราะว่าพื้นที่ให้บริการครอบคลุมทั้งประเทศไทยและประเทศอื่นๆ อีกด้วย เพราะฉะนั้นการที่ผู้ประกอบการที่จะได้รับอนุญาตสิทธิครั้งนี้ ต้องมีการลงทุน มูลค่าของการได้มาซึ่งวงโคจรนี้ก็คือต้นทุนของผู้ประกอบการนั่นเอง ผู้ประกอบการเมื่อมีต้นทุนมาแล้ว การให้บริการกับผู้ให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้บริการในประเทศไทยหรือในพื้นที่ต่างประเทศ ต้องมีการกำหนด pricing ฉะนั้นการจะได้มาซึ่งผู้ใช้ช่องสัญญาณ ผู้ประกอบการ

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
		ต่างประเทศต้องมีการนำเสนอกับผู้ให้บริการในพื้นที่เดียวกันด้วย เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนที่บอกว่าราคาต่างๆ ที่ กสทช. กำหนด แต่ละ package ตรงนี้ความเหมาะสม จะต้องมีการเปรียบเทียบว่า การประกอบการจะต้องมีการแข่งขันกับต่างประเทศด้วย ซึ่งต้องมีการพิจารณาเปรียบเทียบในเรื่องต้นทุนด้วย จากข้อมูลเบื้องต้นพบว่าต้นทุนในการที่ผู้ประกอบการไทยจะได้มาซึ่งสิทธิตรงนี้มีต้นทุนสูงมาก ดังนั้น จึงยากต่อการแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่า ดังนั้น ตามเจตนารมณ์ของประกาศที่มึนโยบายส่งเสริมการแข่งขันของผู้ประกอบการในธุรกิจดาวเทียม กสทช. ก็ต้องพิจารณาถ้าต้นทุนสูงก็จะเป็นภาระต่อผู้ประกอบการไทยและยากต่อการแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นได้
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ analaumon@aru.ac.th วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	กสทช. ควรจัดสรรให้เกิดการใช้ประโยชน์ในวงโคจรดาวเทียมโดยเร็วที่สุด เพื่อเป็นการรักษาสีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรของประเทศไทย ทั้งนี้ หาก กสทช. จะเลือกวิธีการจัดสรรโดยใช้วิธีการประมูล การกำหนดราคาขั้นต่ำก็ควรคำนึงถึงภาระต้นทุนที่ตกอยู่ที่ผู้ประกอบการไทย ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการไทยไม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศได้ การที่ กสทช. กำหนดให้เพิ่มราคาขั้นต่ำของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้สูงขึ้นกว่าเงื่อนไขเดิม (ฉบับลงวันที่ ๑๔ พ.ค.๒๕๖๔) ที่ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว เหตุผลที่มีผู้ประกอบการรายเดียวเข้าประมูลนั้น ยังเป็นการปิดกั้นโอกาสการเข้าถึงสิทธิดังกล่าวของผู้ประกอบการไทยรายใหม่ที่จะเข้ามาแข่งขันในตลาด ดังนั้น เห็นว่า กสทช. ควรปรับลดราคาขั้นต่ำจากเงื่อนไขเดิมที่ได้ถูกยกเลิกไป ไม่ว่ากรณีจะมีผู้ขอรับอนุญาตใช้สิทธิฯ จำนวนกี่รายก็ตาม รวมถึงเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจเป็นภาระต่อผู้ประกอบการไทยมากเกินไป โดยอาจเปรียบเทียบกับผู้ประกอบการประเทศอื่นๆ ที่ได้รับจากหน่วยงานกำกับดูแลของตน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการไทยรายใหม่ให้เข้ามาแข่งขันในตลาด และส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดภูมิภาคได้	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ดร. รวีพันธ์ พิทักษ์ชาตวงศ์ ไพรัชชัยอีเล็คทรอนิกส์ raweepuncpl@gmail.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ ดร.รวีพันธ์ พิทักษ์ชาตวงศ์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	๑. การกำหนดราคาขั้นต่ำในกรณีที่มีผู้ขอรับอนุญาต ๑ ราย ให้สูงกว่ากรณีที่มีผู้ขอรับอนุญาตมากกว่า ๑ ราย ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (๑) <u>เสมือน กสทช ในฐานะตัวแทนรัฐเจ้าของสิทธิในวงโคจรใช้อำนาจผูกขาดกักตุนสินค้า (วงโคจร) ขึ้นราคาสินค้าเสียเองโดยไม่ปล่อยให้ราคาเป็นไปตามกลไกตลาด</u> ในกรณีที่มีผู้ขอรับอนุญาตรายเดียวก็แสดงว่าวงโคจรดาวเทียมไม่เป็นที่ต้องการของตลาดมากนัก แต่ประกาศ ๒๕๖๕ กลับกำหนดให้ปรับเพิ่มราคาขั้นต่ำให้สูงขึ้นไปอีกย่อมเป็นเสมือน กสทช นำสิทธิในวงโคจรมาประมูลขายเกินราคาตลาด ทั้ง ๆ ที่รัฐได้ออกกฎหมายต่างๆ ทั้งกฎหมายควบคุมราคาสินค้าและบริการ และ กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเพื่อปราบปรามมิให้เอกชนขายสินค้าและบริการเกินกว่าราคาตลาด (market price) อันเป็นการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น กสทช.ในฐานะหน่วยงานของรัฐจึงไม่ควรกระทำการดังกล่าว เพราะเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับกฎหมายและหลักการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม เป็นการบังคับให้ผู้ได้รับอนุญาตขึ้นราคาค่าบริการเอากับประชาชนให้มากกว่าที่ควรจะเป็น (เมื่อเทียบกับกรณีที่ไม่มีการเพิ่มราคาขั้นต่ำ) ซึ่งจะเท่ากับว่า กสทช. สนับสนุนพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาดของผู้ประกอบการ (๒) <u>เป็นการเลือกปฏิบัติซึ่งไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย</u> ในการประมูลคลื่นความถี่ เช่น 800 MHZ หรือ 900 MHZ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประมูลรายเดียว ประกาศของกสทช. ที่เกี่ยวข้องก็อนุญาตให้ผู้เข้าร่วมประมูลได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในราคาขั้นต่ำโดยไม่มีการเพิ่มราคาขั้นต่ำ การที่ กสทช กำหนดว่าหลักเกณฑ์เพิ่มราคาขั้นต่ำเฉพาะกรณีการขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จึงเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและน่าจะไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ๒. ตัวเลขราคาขั้นต่ำของข่ายงานดาวเทียม เป็นจำนวนที่สูงเกินไป (๑) <u>รัฐธรรมนูญ</u> ไม่มีประเทศพัฒนาแล้วประเทศใด (หรือแม้แต่ประเทศที่กำลังพัฒนา) จะกำหนดราคาขั้นต่ำ หรือใช้วิธีการประมูลวงโคจร เพราะจะทำให้เกิดต้นทุนการประกอบธุรกิจมากเกินไปและไม่อาจแข่งขันในเวทีโลกได้	ตาม (ร่าง) ประกาศฯ ได้มีการตัดประเด็นเรื่องสัญญาร่วมค้าออกไป และเพิ่มเติมเรื่องหลักประกันร้อยละ ๕ ของต้นทุนการสร้างดาวเทียม เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่ได้สิทธิไปจะนำดาวเทียมขึ้นใช้จริง รวมทั้งให้ความสำคัญกับราคาการประมูล แต่ยังไม่ให้ความสำคัญกับการให้บริการหลังการประมูล ทั้งนี้ ราคาขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในครั้งที่แล้วสูงกว่าครั้งนี้จำนวน ๑๔๐ ล้านบาท แต่ก็ยังมีผู้เข้าร่วมประมูลเพียงรายเดียว และครั้งนี้เมื่อกำหนดราคาที่สูงขึ้นแล้วจะทำให้มีรายใหม่เข้าร่วมการประมูลหรือไม่ ราคาที่สะท้อนถึง market price ควรเป็นราคาของปีที่แล้ว โดยการขึ้นราคาอาจทำให้การให้บริการหลังการประมูลนั้นเสียไปหรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ สามารถนำมาเทียบเคียงได้ว่าการนำสาธารณูปโภคของรัฐ ไปให้เอกชนดำเนินการทางธุรกิจไม่ว่าด้วยประการใดๆ รัฐต้องได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการลงทุนของรัฐ ซึ่งตรงนี้รัฐไม่ได้ลงทุนอะไร คำนึงถึงประโยชน์ที่รัฐและเอกชนจะได้รับ และค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชนประกอบกัน ในเอกสารความมุ่งหมายและคำอธิบายของรัฐธรรมนูญประกอบรายมาตราในหน้า ๘๒ กำหนดตีความมาตรา ๕๖ ว่า รัฐควรต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างรายได้ที่รัฐได้รับจากเอกชนกับภาระที่จะตกอยู่กับประชาชนในการใช้บริการ โดยต้องไม่คำนึงถึงแต่จำนวนเงินที่จะได้รับเฉพาะหน้า ในขณะที่ประชาชนจะต้องแบกรับภาระนั้นและกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของประเทศชาติในระยะยาวต่อไปได้ ดังนั้น จึงเสนอว่าในกรณีที่มีผู้เข้าร่วมประมูลรายเดียว ก็ควรที่จะยอมรับในราคาตลาดเพราะเชื่อในการแข่งขัน และให้ กสทช. เน้นว่าจะกำหนดคุณภาพของการให้บริการอย่างไร เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ให้มากที่สุด เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๕๖ ดังกล่าวและขอให้ช่วยให้ข้อมูลเปรียบเทียบกับของต่างประเทศในการคำนึงถึงรายได้เฉพาะหน้าและใช้ในการประมูลหรือไม่

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	แต่หาก กสทช จะกำหนดราคาขั้นต่ำและจะใช้วิธีการประมูล ราคาขั้นต่ำก็ต้องสมเหตุสมผล ราคาขั้นต่ำที่สูงเกินไปจะส่งผลเสียอย่างมาก คือ • ทำให้ภาระค่าบริการที่ประชาชนต้องแบกรับนั้นสูงกว่าเมื่อเทียบกับราคาขั้นต่ำที่ถูกลงมา หรือ มิฉะนั้นคุณภาพการให้บริการก็จะได้ไม่ดีเท่าที่ควร (ทฤษฎีที่ว่าราคาประมูลเป็นต้นทุนจม หรือ sunk cost และผู้ประกอบการจะไม่สามารถส่งผ่านต้นทุนนี้ไปยังผู้ใช้บริการปลายทางได้นั้น เป็นเพียงทฤษฎีหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งในต่างประเทศยอมรับกันแล้วว่า ไม่อาจเชื่อถือทฤษฎีดังกล่าวได้ในทุกสถานการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริง เพราะในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้ประกอบการย่อมหาทางส่งผ่านต้นทุนเหล่านี้ไปยังผู้ใช้บริการได้เสมอเพราะผู้ประกอบการเองก็ไม่อาจแบกรับภาระต้นทุนดังกล่าวได้) • ลดโอกาสที่จะมีผู้สนใจเข้าร่วมประมูล เป็นการกีดกันรายใหม่หรือรายเล็ก ราคาขั้นต่ำของข่ายงานดาวเทียมที่กำหนดไว้ในร่างประกาศ ๒๕๖๕ เป็นจำนวนที่สูงกว่าประกาศ ๒๕๖๔ มาก (เช่น ร่างประกาศ ๒๕๖๕ กำหนดราคาขั้นต่ำเพิ่มขึ้น ๑๓๗ ล้านบาท สำหรับชุดที่ ๒ (78.5E) และ เพิ่มขึ้น ๑๕๕ ล้านบาท สำหรับชุดที่ ๓ (119.5E/120E) เปรียบเทียบกับประกาศ ๒๕๖๔) ซึ่งไม่เหมาะสมเพราะสูงเกินไป ขัดต่อ มาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “การนำสาธารณูปโภคของรัฐไปให้เอกชนดำเนินการทางธุรกิจ ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการลงทุนของรัฐ ประโยชน์ที่รัฐและเอกชนจะได้รับและค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชน ประกอบกัน คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำเอกสาร “ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตรา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐” เพื่ออธิบายเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยเอกสารดังกล่าวอธิบายมาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญไว้ว่า “รัฐควรต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างรายได้ที่รัฐได้จากเอกชน กับภาระที่จะตกอยู่กับประชาชนในการใช้บริการ โดยต้องไม่คำนึงถึงแต่เฉพาะจำนวนเงินที่ได้รับเฉพาะหน้า ในขณะที่ประชาชนจะต้องแบกรับภาระนั้นต่อไปในระยะยาว ซึ่งอาจท่วมท้นจำนวนเงินที่รัฐได้รับในครั้งแรก” ปัญหาของร่างประกาศ ๒๕๖๕ คือ จะเห็นได้ว่าหน้า ๙ ของเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นฯ ของ กสทช ระบุปัจจัยในการคิดราคาขั้นต่ำ (ผลประโยชน์ตอบแทนที่	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	รัฐจะได้รับ) โดยไม่มีการคำนึงถึงปัจจัยที่มาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ราคาขั้นต่ำที่ร่างประกาศ ๒๕๖๕ กำหนดไว้จึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลดังนี้ (๒) ราคาขั้นต่ำ ไม่ได้คำนึงว่า รัฐไม่ได้ลงทุน ประโยชน์ที่รัฐจะได้รับ และไม่ได้คำนึงถึงข้อจำกัดของเอกชนผู้ขอรับอนุญาต มาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ “รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการลงทุนของรัฐ ประโยชน์ที่รัฐและเอกชนจะได้รับ” • สำหรับวงโคจรดาวเทียม รัฐไม่ต้องลงทุน สำหรับบางวงโคจรที่รัฐได้ประสานงานจนได้สิทธิในวงโคจรมาครบถ้วนแล้ว รัฐก็มีค่าใช้จ่ายเพียงค่าประสานงานกับ ITU เท่านั้น ดังนั้น จึงไม่มีเหตุผลใดที่ กสทช.จะต้องตั้งราคาขั้นต่ำให้สูงๆ (การกำหนดราคาสูงๆ ย่อมเป็นการที่รัฐกักตุนสินค้า (วงโคจร) และอนุญาตให้ใช้วงโคจรในราคาสูง ๆ โดยไม่เป็นธรรม) เพราะแท้จริงแล้ว รัฐไม่ได้ลงทุนหรือมีต้นทุนเรื่องวงโคจร หรือมีเพียงค่าใช้จ่ายประสานงานวงโคจรสำหรับบางวงโคจร การคิดราคาขั้นต่ำจำนวนประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ ล้านบาทจึงสูงเกินควร • ในส่วนวลีของรัฐธรรมนูญที่ว่า “รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่รัฐได้รับ” ก็ยังเห็นได้ชัดว่าการที่รัฐอนุญาตให้ใช้วงโคจร ก็เป็นประโยชน์ต่อรัฐเองด้วยที่จะได้รักษาวงโคจร ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ผู้ขอรับอนุญาตฝ่ายเดียว จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะคิดราคาขั้นต่ำถึง ๓๐๐-๕๐๐ ล้านบาท • ส่วนวลีของรัฐธรรมนูญที่ว่า “รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึง....ประโยชน์ที่..เอกชนจะได้รับ” นั้น จะเห็นได้ว่า (ก) กิจการดาวเทียมไม่เหมือนกิจการอื่นที่เอกชนที่ได้รับสิทธิจากรัฐแล้ว ไม่มีผู้กำกับดูแล (regulator) ทำให้เอกชนสามารถให้บริการอย่างไรก็ได้ คิดราคาค่าบริการอย่างไรก็ได้ จนอาจได้กำไรสูงเกินควร ในกรณีเช่นนั้น รัฐก็ควรกำหนดผลประโยชน์ตอบแทนจากเอกชนสูงๆ เพราะประโยชน์ที่เอกชนจะได้นั้นมีจำนวนมาก แต่สำหรับเอกชนผู้ประกอบการไทยในกิจการดาวเทียมนั้นไม่ได้รับประโยชน์กำไรส่วนเกินสูงเกินควรแต่อย่างใด เพราะกิจการดาวเทียมมี กสทช. เป็นผู้กำกับดูแลการ	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ให้บริการ ดังนั้น กสทช.ย่อมมีอำนาจกำกับดูแลให้มีการให้บริการที่ดีได้ ประชาชนทุกคนจะได้รับประโยชน์ ผู้ประกอบการจะต้องลงทุนเพื่อให้เกิดบริการที่ดีให้ได้ มาตรฐานที่ กสทช. กำหนด ทำให้ไม่มีกำไรส่วนเกินที่สูงมากเกินไป อีกทั้ง เอกชนที่ได้รับวงโคจรก็ต้องแข่งขันกับผู้ประกอบการในต่างประเทศ ทำให้ไม่มีโอกาสที่จะมีกำไรส่วนเกินที่สูงเกินไปแต่อย่างใด (ข) ผู้ขอรับอนุญาตต้องชำระค่าประมูลแล้วยังต้องชำระค่าธรรมเนียมอื่นอีก ๔% (แบ่งเป็นค่าอนุญาตให้ใช้สิทธิการใช้วงโคจรดาวเทียมรายปีในอัตรา ๐.๒๕ % ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ ๓ ไม่เกิน ๑.๕ % และ ค่าธรรมเนียม USO ในอัตรา ๒.๕ % ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่าย) ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงที่เกี่ยวกับการประสานงานคลื่นความถี่ และตามที่ ITU เรียกเก็บด้วย (ค) ข่ายงานดาวเทียมจำนวนหลายข่ายงาน เช่น ข่ายงานดาวเทียมที่ ๑ (50.5E, 51E) ข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๔ (126E) และ ข่ายงานดาวเทียมที่ ๕ (142E) เอกชนก็นำไปใช้งานได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับสถานะสิทธิ (ง) ประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่ถดถอยในขณะนี้ อันเนื่องจากสถานการณ์โควิดที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศในระหว่าง ๒๕๖๔-๒๕๖๕ และผลกระทบดังกล่าวยังไม่สิ้นสุดลง การเพิ่มราคาขั้นต่ำให้สูงกว่าประกาศ ๒๕๖๔ ย่อมไม่เป็นธรรม (๓) ราคาขั้นต่ำไม่ได้คำนึงถึงค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชน ส่วนลีของรัฐธรรมนูญที่ว่า “รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึง...ค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชนประกอบกัน” ก็ยังเห็นได้ว่า การที่ (ร่าง) ประกาศ ๒๕๖๕ กำหนดราคาขั้นต่ำจำนวน ๓๐๐-๕๐๐ ล้านบาท เพื่อให้รัฐมีรายได้สูง ๆ ประชาชนก็ต้องแบกรับภาระค่าบริการภายหลังประมูลที่แพงขึ้น หรือมิฉะนั้นก็จะทำให้คุณภาพการให้บริการแย่ลงกว่าที่ควรจะเป็นหากไม่มีการเพิ่มราคาขั้นต่ำ (หน้า ๙ ของเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นฯ ของ กสทช.ไม่ได้อธิบายว่าไม่มีผลกระทบนี้) การที่ประกาศ ๒๕๖๕ กำหนดราคาขั้นต่ำสูงมากๆ โดยไม่ได้คำนึงว่ารัฐไม่ได้ลงทุน และ	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ภาระที่ประชาชนต้องแบกรับ (ค่าบริการอาจแพงขึ้นและคุณภาพอาจไม่ดีกว่ากรณีราคาขั้นต่ำถูกกว่านี้) ร่างประกาศ ๒๕๖๔ จึงคำนึงแต่เฉพาะจำนวนเงินที่ได้รับเฉพาะหน้าซึ่งขัดต่อมาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญ กีดกันรายใหม่ : ราคาขั้นต่ำตามประกาศ ๒๕๖๔ ถูกกำหนดไว้ต่ำกว่าร่างประกาศ ๒๕๖๕ แต่ก็ยังมีผู้เข้าร่วมประมูลรายเดียว ร่างประกาศ ๒๕๖๕ กลับกำหนดราคาขั้นต่ำให้แพงขึ้นไปอีก จึงเป็นการกีดกันรายใหม่มากขึ้นไปอีก ส่วนหาก กสทช. เห็นว่า อาจไม่มีกรณีรายใหม่เข้ามาแข่งขันในการเสนอราคาและมีแต่รายเก่าเท่านั้นที่จะสนใจเข้าประมูลเหมือนปี ๒๕๖๔ ข้าพเจ้าก็เห็นว่า หากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น ก็แสดงว่าราคาเดิมปี ๒๕๖๔ ก็คือราคาตลาดที่เป็นธรรมแล้ว ดังนั้น กสทช. ก็ควรจะกำหนดราคาขั้นต่ำเท่ากับราคาขั้นต่ำในประกาศ ๒๕๖๔ ข้อเสนอ ๑. กสทช. ควรลดราคาขั้นต่ำในประกาศ ๒๕๖๕ ลง โดยเหตุผลความเป็นธรรมข้างต้น และราคาขั้นต่ำควรต่ำกว่าหรือเท่ากับราคาขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในประกาศ ๒๕๖๔ และไม่ควรเกินกว่านั้น และขอให้ กสทช. หันไปเน้นกำกับดูแลให้ผู้ประกอบการที่ได้รับวงโคจรไปจะต้องให้บริการที่มีคุณภาพที่ กสทช. กำหนดเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการ ๒. ราคาขั้นต่ำจะต้องไม่มากเกินไปกว่าโดยต้องคำนึงว่าผู้ขอรับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมอื่นๆ อีก ๔% ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่าย อีกทั้ง ในต่างประเทศผู้ประกอบการจะไม่มีต้นทุนเหล่านี้ การคำนึงถึงข้อนี้ก็เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อเอกชนไทยที่จะต้องแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างชาติ ๓. ข่ายงานดาวเทียมจำนวนหลายข่ายงาน เช่น ข่ายงานดาวเทียมที่ ๑ (50.5E, 51E) ข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๔ (126E) และ ข่ายงานดาวเทียมที่ ๕ (142E) เอกชนก็นำไปใช้งานได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับสถานะสิทธิ ดังนั้น ราคาขั้นต่ำยิ่งต้องต่ำมากเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญ ที่ให้คำนึงถึงประโยชน์ที่เอกชนจะได้รับประกอบด้วย	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๔. ขอให้ กสทช กำหนดราคาขั้นต่ำโดยคำนึงถึงปัจจัยที่มาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และเสนอวิธีการคิดพร้อมตัวเลข เป็นเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นในครั้งที่ ๒ ต่อไป กล่าวคือ ๑) ตัวเลขและคำอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่นำมาใช้ประกอบการกำหนดราคาขั้นต่ำ (หน้า ๙ ของเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นฯ ของ กสทช ระบุเพียงปัจจัย แต่ขาดการอธิบายและตัวเลข) ๒) ราคาขั้นต่ำในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวงโคจรดาวเทียมที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เพื่อเปรียบเทียบว่าราคาขั้นต่ำที่ควรคิดจากผู้ประกอบการไทยควรเป็นเท่าใดเพื่อมิให้เสียเปรียบในการแข่งขันกับต่างประเทศ ๓) ตัวเลขเกี่ยวกับปัจจัยที่มาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ กล่าวคือ การกำหนดราคาราวโคจรดาวเทียมต้องคำนึงถึง (๑) การลงทุนของรัฐ (๒) ประโยชน์ที่รัฐได้รับ (๓) ประโยชน์ที่เอกชนจะได้รับและ (๔) ค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชน ประกอบกัน ว่าตัวเลขเหล่านี้เป็นเท่าใด	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณเอกชัย ภัคดุรงค์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	บริษัทฯ ขอแจ้งความเห็นและข้อเสนอต่อการปรับปรุงการกำหนดราคาขั้นต่ำ ดังนี้ ๑. ไม่ควรกำหนดราคาขั้นต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากต่างประเทศไม่มีการประมูลวงโคจรดาวเทียม และถึงจะไม่มีค่าประมูลมาเกี่ยวข้อง ค่าธรรมเนียมการอนุญาตของดาวเทียมไทยโดยโครงสร้างที่สูงกว่าของต่างประเทศมากอยู่แล้ว บริษัทฯ จึงขอเสนอให้ กสทช. พิจารณาปรับปรุงค่าธรรมเนียมการอนุญาตสำหรับดาวเทียมไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบ (Benchmark) กับโครงสร้างค่าธรรมเนียมในต่างประเทศด้วย (ดูข้อมูล ประกอบ ได้แก่ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย มาเลเซีย ฮองกง เวียดนาม นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และลักเซมเบิร์ก ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) เพื่อมิให้ผู้ประกอบการดาวเทียมไทยต้องเสียเปรียบ ๒. จากการเลื่อนประมูลมาเกินกว่า ๑ ปี เวลาสร้างดาวเทียมลดน้อยลงในขณะที่ต้นทุนโครงการกลับสูงขึ้น การบริการจัดการยุ่งยากขึ้น และความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ๓. หาก กสทช. จำเป็นต้องมีราคาขั้นต่ำ บริษัทฯ ขอเสนอให้ กสทช. พิจารณากำหนดราคาขั้นต่ำ ดังนี้	ราคาขั้นต่ำ ประเด็นนี้ทำให้แปลกใจมาก เพราะเมื่อปีที่แล้วราคาขั้นต่ำโดยเฉลี่ยของชุดข่ายงานดาวเทียมที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E และ 78.5E อยู่ที่ประมาณ ๓๐๐ กว่าล้านบาท แต่ในครั้งนี กำหนดว่าหากมีผู้เข้าร่วมการประมูลรายเดียว ราคาขั้นต่ำเริ่มต้นที่ประมาณ ๕๐๐ กว่าล้านบาท ถ้ามีสองรายขึ้นไปเริ่มต้นที่ประมาณ ๓๐๐ กว่าล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นต้องเคาะราคา ซึ่งเมื่อเคาะแล้วราคาจะขึ้นไปอีก ๓๐ % ราคาขั้นต่ำก็กลับมาเริ่มต้นที่ประมาณ ๕๐๐ กว่าล้านบาทเช่นกัน เพราะฉะนั้นราคาขั้นต่ำสำหรับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมหลักของประเทศตาม (ร่าง) ประกาศฯ นี้ ไม่ได้มีลักษณะของ 2 tiers มีเพียง tier เดียวคือ เริ่มต้นที่ประมาณ ๕๐๐ กว่าล้านบาท ในการจัดการประมูลครั้งที่แล้ว กสทช. ยกเลิกการประมูลเพราะบอกว่าไม่มีผู้เข้าร่วมแข่งขัน แต่ว่าขึ้นราคาโดยหวังจะให้มีการประมูลมากขึ้น เห็นว่าหลักการไม่ถูกต้อง

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	• <u>Tier-1: 119.5E/120E</u> ราคาขั้นต่ำของการประมูลในรอบนี้ต้องไม่สูงกว่าราคาขั้นต่ำในรอบที่แล้ว และมีราคาเท่ากันไม่ว่ากรณีใดก็ตาม (ทั้งกรณีมีผู้ซื้อใบอนุญาตมากกว่า ๑ ราย และกรณีมีผู้ซื้อใบอนุญาตเพียง ๑ ราย) • <u>Tier-2: 78.5E</u> ให้ชะลอการประมูลออกไปก่อน • <u>Tier-3: 50.5E/51E, 126E และ 142E</u> ควรคิดราคาขั้นต่ำเฉพาะต้นทุนในการได้มาของวงจร เพื่อให้ผู้สนใจนำไปประสานงานความถี่เพิ่มเพื่อหาโอกาสใช้งาน	ปกติแล้วการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของประเทศไทยก็สูงเป็นอันดับหนึ่งอยู่แล้ว ซึ่งก็ไม่ควรให้มีการคิดราคาขั้นต่ำ ดังนั้น บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ขอเสนอว่าไม่ควรขึ้นราคาขั้นต่ำสำหรับการประมูลได้หรือไม่ หรือสำหรับวงโคจรดาวเทียมหลักของประเทศอาจจะคิดราคามากกว่า แต่วงโคจรดาวเทียมดาวเทียมที่ไม่เคยมีการใช้งาน หากอยากให้มีการแข่งขันก็อาจจะต้องลดราคาลงมา
บริษัท มิว สเปนซ์ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด หนังสือ เลขที่ MU ๐๐๔๖/๒๐๒๒ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณสมภาร เทียนกิ่งแก้ว วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	เห็นว่า ราคาขั้นต่ำของ package ที่ ๑ และ ๕ สูงเกินไป <u>Package ที่ ๑</u> จากการประสานงานความถี่ดาวเทียม จะทำให้การใช้งานใน package นี้ มีข้อจำกัด โดยอาจใช้งาน bandwidth ได้ ๕๐% ของ filing ที่ได้ อีกทั้งต้องนำดาวเทียมมาให้บริการภายใน ๒ ปี ซึ่งผู้ชนะจะต้องเช่าดาวเทียมมาให้บริการ เนื่องจากสร้างดาวเทียมใหม่ไม่ทัน อีกทั้งผู้ชนะต้องสร้างดาวเทียมดวงใหม่ด้วย จึงเป็นภาระที่สูงต่อผู้ชนะ ดังนั้น กสทช. ควรลดราคาขั้นต่ำลงและให้ข้อมูลการประสานงานที่เพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้เข้าประมูล <u>Package ที่ ๕</u> เนื่องจากมีดาวเทียมที่ใช้งานอยู่ ณ ตำแหน่งที่ ๑๔๒ องศาตะวันออกอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความไม่แน่นอนว่าสิทธิการใช้งานดาวเทียมนั้นอยู่ที่ผู้ใด และอาจจะทำให้ผู้ที่ชนะการประมูลไม่สามารถใช้สิทธิได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งต้องนำดาวเทียมมาให้บริการภายใน ๑ ปี ซึ่งผู้ชนะจะต้องเช่าดาวเทียมมาให้บริการ เนื่องจากสร้างดาวเทียมใหม่ไม่ทัน และผู้ชนะต้องสร้างดาวเทียมดวงใหม่ด้วย จึงเป็นภาระสูงกับผู้ชนะ ดังนั้น กสทช. ควรลดราคาขั้นต่ำลงและให้ข้อมูลการประสานงานที่เพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้เข้าประมูล	ราคาขั้นต่ำของชุดที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 78.5E และตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E มีดาวเทียมใช้งานจริง มีรายได้ที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน ประมาณที่ ๕๐๐ ล้านบาท ส่วนตำแหน่งที่ไม่มีดาวเทียมจริง เช่นที่ 50.5E ซึ่งมีดาวเทียมของประเทศอื่นอยู่ด้วย อาจจะต้องมีการใช้งานความถี่ร่วมกัน ดังนั้น จะไม่สามารถใช้งานคลื่นความถี่ได้เต็ม คือ อาจจะใช้กันได้แค่ ๕๐% การกำหนดราคาขั้นต่ำตามที่เสนอประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท จึงเป็นราคาที่ค่อนข้างสูงเกินไปหรือไม่ ซึ่งคนที่เข้าประมูลอาจไม่มีข้อมูลการใช้งานคลื่นความถี่ เพราะฉะนั้น ควรบอกเงื่อนไขของข่ายงานดาวเทียมด้วยว่า จะสามารถใช้งานได้เต็ม capacity ของข่ายงานหรือไม่ หรือใช้งานได้แค่บางส่วน และที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 126E ต้องมีการประสานงานอีก จนกว่าจะสร้างดาวเทียมขึ้นใช้งานได้ ซึ่งก็คืออาจมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถใช้งานได้ เพราะกรณีการประกอบกิจการภายหลัง ผู้ให้บริการรายอื่น ผู้ที่ให้บริการอยู่ก่อนก็อาจไม่ยอม ส่วนที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม ๑๔๒E ก็เช่นเดียวกัน มีดาวเทียมใช้งานจริงอยู่ก็อาจเกิดความเสี่ยงที่จะมีดาวเทียมใช้งานร่วมอีกดวง ซึ่งจะใช้งานได้เต็มที่ได้ตามที่ประเทศไทยมีสิทธิหรือไม่ ตรงนี้ไม่มีข้อมูลและการประมูลก็ไม่สามารถบอกมูลค่าที่แท้จริงได้ หากผู้ชนะการประมูลไม่สามารถสร้างดาวเทียมได้ แต่ต้องหาดาวเทียมมาวางตามข้อกำหนดของ กสทช. ถือว่า ต้องมีต้นทุนเพิ่มขึ้น เพราะต้องไปซื้อหรือเช่ามา แต่ด้านการบริการลูกค้าก็นับบริการลูกค้าได้ไม่เต็มที่ เห็นว่าในตำแหน่งที่ไม่มีดาวเทียมจริงขึ้นใช้งานก็ไม่ควร

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
		นำมาประมวลหรือไม่ กสทช. ต้องการรักษาสีทิวทัศน์ส่วนภาคเอกชนต้องการนำ ข่ายงานดาวเทียมไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ก็อาจจะหาทางออกร่วมกันได้ เช่นการอนุญาตในรูปแบบ revenue sharing ได้หรือไม่ เมื่อเอกชนมีรายได้ จึงแบ่งส่วนรายได้ให้กับ กสทช. ดังนั้น จึงขอให้มีการข้อมูลการใช้งานได้จริง สำหรับตำแหน่งวงโคจรที่ไม่มีดาวเทียมใช้งานอยู่จริง
คุณไพรัช มณฑาพันธุ์ บริษัท 15 ที่ปรึกษาธุรกิจ จำกัด ไพรัชณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pairat.m@fifteenbiz.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	การกำหนดราคาขั้นต่ำในชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๒ และ ๓ ที่สูงกว่าเดิมในทาง เศรษฐศาสตร์ มีความเห็นว่าเป็นการจำกัดโอกาสที่จะมีผู้เข้าร่วมการคัดเลือกมาก กว่าเดิม ไม่ดึงดูดผู้ประกอบการรายใหม่ให้มาเข้าร่วมในกิจการดาวเทียม และไม่ส่งเสริม การแข่งขันของผู้ประกอบการไทยกับดาวเทียมต่างประเทศได้	

ประเด็นที่ ๔ : เงื่อนไขการวางหลักประกันการขอรับอนุญาต ความเหมาะสมของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การวางหลักประกันการขอรับอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

(๑) ความเหมาะสมของกรณีที่ ๑ (การขอรับอนุญาตสิทธิเฉพาะชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๔)

(๒) ความเหมาะสมของกรณีที่ ๒ (การขอรับอนุญาตสิทธิในชุดข่ายงานดาวเทียมอื่นหรือในชุดข่ายงานดาวเทียมเพิ่มเติมนอกเหนือจากชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๔)

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคลการ ไพรัชณีย์อิเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	มีความเหมาะสมของการปรับปรุงประกาศ เพื่อต้องการที่จะเปิดตลาดในต่างประเทศ ด้าน Pacific โดยเฉพาะ ปาปัวนิวกินี ญีปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และหมู่เกาะแปซิฟิกใต้	

ประเด็นที่ ๕ : เงื่อนไขการวางหลักประกันในการรักษาสีทิวทัศน์ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ความเหมาะสมของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การวางหลักประกันการขอรับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร
ดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ เอ็นที ทย/๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	เห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ ตาม (ร่าง) ประกาศฯ ข้อ ๑๘ ตามความเห็นดังนี้ กำหนดให้ผู้ชนะการคัดเลือกต้องวางหลักประกันในการรักษาสีสิทธิ์ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ๕% ของต้นทุนการสร้างดาวเทียมและการส่งดาวเทียม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มต้นทุนทางการเงินแก่ผู้ชนะการคัดเลือก โดยเฉพาะในกรณีของชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๒ ที่ยังมีดาวเทียมให้บริการและมีข้อจำกัดในการให้บริการและส่งดาวเทียมดวงใหม่ การวางหลักประกันดังกล่าว เป็นการสร้างภาระแก่ผู้ชนะการคัดเลือกและทำให้ความน่าสนใจของชุดข่ายงานดาวเทียมดังกล่าวลดลง อันจะส่งผลให้ราคาชนะการประมูลที่ภาครัฐจะได้ อาจจะลดลงกว่าที่ควร <u>ข้อเสนอแนะ</u> ควรลดค่าวางหลักประกันลงเหลือ ๓% ของต้นทุนการสร้างดาวเทียมและการส่งดาวเทียม เพื่อลดภาระของผู้ชนะการคัดเลือก	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	ในการวางหลักประกันในการรักษาสีสิทธิ์ ๕% ของต้นทุนสร้างและส่งดาวเทียม บริษัทฯ ขอเสนอให้กำหนดมูลค่าต้นทุนการดำเนินโครงการขั้นต่ำไว้ที่ ๑๐๐ ล้านบาทหรือประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท	

ประเด็นที่ ๖ : คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต ความเหมาะสมของการปรับปรุงแก้ไขการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการคัดเลือกการขอรับอนุญาต

- ๑) ความเหมาะสมของการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติและข้อกำหนดสำหรับการพิจารณาด้านประสบการณ์และความสามารถทางการเงินของผู้ขอรับอนุญาต
- ๒) ความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะชุดข่ายงานดาวเทียม

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
สมาคมอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันประเทศ หนังสือ เลขที่ สอป. ๐๔๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕	ราคาประมูลขั้นต่ำกับเงื่อนไข-คุณสมบัติอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์การคัดเลือกบริษัท ในความสามารถที่เป็นปัจจุบัน วิธีการนี้ถือเป็นบริบททางด้านผลประโยชน์แบบตายตัว มิใช่ผลประโยชน์รายได้แบบอัตราก้าวหน้าตามวิวัฒนาการอย่างรวดเร็วของกิจการอวกาศ ที่มีแนวโน้มก้าวกระโดดอันทำให้ประเทศชาติได้ประโยชน์รวดเร็วเป็นทวีคูณ <u>ข้อเสนอ</u> รัฐต้องไม่เข้ามาถือหุ้น ในการนี้ ต้องให้เป็นการบุกเบิกโดยเอกชนไทย โดยเฉพาะการบุกเบิกในพื้นที่รับ-ส่งสัญญาณ (Foot Print – Landing Area) นอกเขตอาณาของประเทศไทยเพื่อเก็บเกี่ยวผลประโยชน์เข้าสู่ประเทศไทย โดยไม่สร้างเงื่อนไขใด ๆ ที่อาจ	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ต้องกลายเป็นความรับผิดชอบของรัฐและ/หรือติดขัดในแง่กฎหมาย ยกเว้น กรณีบนพื้นที่รับ-ส่งสัญญาณ (Foot Print – Landing Area) ในเขตอาณาของประเทศไทยที่ถือเป็นกิจการด้านความมั่นคงอันเป็นอธิปไตยของไทย • ใช้เงื่อนไข 3P ในการประมูล ๑. สมรรถนะ (Performance) ของบริษัทผู้ประกอบการด้านกิจการอวกาศ/ดาวเทียม รวมถึงขีดความสามารถ (Capability) ของดาวเทียมที่จะถูกยิงเข้าสู่โคจรในเงื่อนไขเวลาตามกรอบเวลาที่กำหนด ๒. การจัดหาพร้อมพัฒนา (Purchase and Development: P&D) สร้างต้นทุนทางปัญญาและแผนธุรกิจที่ก่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองในเป้าหมายผลิตสร้างนวัตกรรมไทยขึ้นมาในประเทศ (Local Contents) ๓. ราคา (Price) อาจเป็นตัวเลขนี้นสูงกว่าปกติก็ได้เพียงแต่ต้องสามารถระบุรายการค่าใช้จ่ายลงทุน (Material, Design, Drawing, Engineering, Manufacturing, Assembly, Certify, Documentation) ได้เพื่อยังรู้ต้นทุนสำหรับสถาปนาศักยภาพของประเทศนำสู่การพึ่งพาตนเองอันเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่รัฐพึงควรกระทำ • ใช้หลักการจัดหาพร้อมพัฒนา (Purchase and Development: P&D) ตามข้อ ๒. โดยจัดหาแบบสำเร็จรูปมาจากต่างประเทศแบบเบ็ดเสร็จให้เป็นเพียงส่วนน้อยโดยให้มีบริบทของการพัฒนาขึ้นในประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ ภายใต้ความร่วมมือกับประเทศพันธมิตรอย่างสมดุลเพื่อสถาปนาองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทย เทคโนโลยีไทย นวัตกรรมไทยทางด้านอวกาศบนวัตถุประสงค์กับเป้าหมายพึ่งพาตนเองได้ในท้ายที่สุด • ใช้หลักการของการสร้างนวัตกรรมแบบประโยชน์สองประการ-วัตถุประสงค์สองประการ (Dual Use – Dual Purpose) ภายใต้เจตนารมณ์เดียวกันระหว่างหน่วยงานความมั่นคงกับหน่วยงานทั่วไป/เอกชนให้เกิดความคุ้มค่าและก่อประโยชน์สูงสุด	
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒมงคลการ ไพรณีย์อิเล็กทรอนิกส์	ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้คัดเลือกให้เข้มงวด โดยเน้นความพร้อมด้านการเงิน ประสบการณ์ และการบริหารบุคลากรด้านการทำโครงการดาวเทียม รวมทั้งความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการโทรคมนาคม ประเภทบริการดาวเทียมสื่อสารทั้งใน	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	และต่างประเทศเป็นหลัก สำหรับชุดข่ายงานดาวเทียมที่มีความสำคัญเร่งด่วนตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒ ข้างต้น	
คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม Hunton Andrews Kurth (Thailand) Limited ไพรซิพียอิลีกทรอนิกส์ wipanan@hunton.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	สำหรับชุดข่ายงานดาวเทียมที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ชุดข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๓ วงโคจรตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ที่มีดาวเทียมไทยคม ๔ ให้บริการอยู่แล้ว และใกล้จะหมดอายุลง ควรกำหนดคุณสมบัติให้ผู้ที่เข้ามาให้บริการได้ ควรจะต้องมีความพร้อมในการให้บริการได้ทันที เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะอย่างแท้จริง โดยจะต้องกำหนดให้ผู้เข้าร่วมการคัดเลือกต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมในด้านเงินทุน ประสบการณ์ ความสามารถ และบุคลากร รวมถึงต้องมีแผนรองรับการใช้งาน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการบนดาวเทียม ณ ตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก (ดาวเทียมไทยคม ๔) เดิม จะสามารถใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องเพื่อคุ้มครองประชาชนผู้ใช้บริการ และประโยชน์สาธารณะ ยกตัวอย่างเช่น ในต่างประเทศ มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าคัดเลือกให้มีความพร้อมทั้งทางด้าน legal, technical, financial and administrative qualifications and capabilities รวมถึงมีการพิจารณา public interest considerations ในการคัดเลือกด้วย (อ้างอิง https://www.icgcca/eic/site/smt-gstnsf/wapi/nordicity-global-practices-2010-eng.pdf/\$FILE/nordicity-global-practices-2010-eng.pdf) อีกทั้ง กสทช. จะต้องมีมาตรการที่เข้มงวดในการป้องกัน ตรวจสอบ และลงโทษ เพื่อไม่ให้เกิดการยื่นรายละเอียดคุณสมบัติที่ไม่เป็นความจริงและการเข้ามาปั่นราคาให้สูงขึ้นโดยไม่มีเจตนาประกอบกิจการอย่างแท้จริง สำหรับชุดข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๑, ๔ และ ๕ ที่มีคุณค่าหรือประโยชน์ในการใช้งานจริงค่อนข้างน้อยหรือน้อยมาก และไม่มีมีความจำเป็นเร่งด่วนในการหาผู้ที่มีความพร้อมมาให้บริการ กสทช. ควรจะตั้งเงื่อนไขที่ผ่อนปรนในเรื่องของความพร้อมในการให้บริการ เพื่อส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการเข้ามาแข่งขันในกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร	
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไพรซิพียอิลีกทรอนิกส์	๑.การกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต กสทช. จะต้องมั่นใจได้ว่าผู้ขอรับอนุญาตต้องเป็นผู้มีความสามารถเพียงพอต่อการประกอบกิจการดาวเทียม ทั้งทางด้านการเงิน ด้านบุคลากร และด้านประสบการณ์ เพื่อป้องกันการผิดพลาดหรือล่าช้าใน	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
analaumon@aru.ac.th วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	การดำเนินโครงการ ซึ่งอาจกระทบต่อการใช้งานของประชาชน และสิทธิการใช่วงโคจรของประเทศ ๒. ผู้ขอรับอนุญาตจะต้องเสนอแผนการดำเนินโครงการที่ชัดเจน เช่น แผนการจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียม แผนธุรกิจ แผนการเปิดให้บริการ และแผนสำรองกรณีดาวเทียมเกิดปัญหา	
ดร. รวีพันธ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ ไพรัชชัยอิเล็กทรอนิกส์ raweepuncpl@gmail.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ ดร.รวีพันธ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	๑. <u>การกำหนดให้ยื่นเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๗.๒ และ ข้อ ๘ นั้น ไม่เพียงพอ</u> <u>ขอเสนอให้กำหนดหลักเกณฑ์ประเมินคุณสมบัติเบื้องต้นด้วย</u> ข้อ ๗.๒ และข้อ ๘ กำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับข่ายงานดาวเทียมที่ ๒ (78.5E) (ซึ่งดาวเทียมไทยคม ๖ และ ๘ ใช้งานอยู่) และ ข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๓ (119.5E/120E ซึ่งดาวเทียมไทยคม ๔ ใช้งานวงโคจร 119.5 E และ ดาวเทียมไทยคม ๗ ใช้งานวงโคจร 120E) และคุณสมบัติทั่วไป กล่าวคือ มีเอกสารแสดงประสบการณ์ หนังสือรับรองความสามารถด้านการเงิน เอกสารหลักฐานและข้อมูลจำเป็นที่ต้องใช้ในการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (เช่น ข้อมูลการบริการ แผนธุรกิจ) เอกสารหลักฐานและข้อมูลจำเป็นที่ต้องใช้ในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช่วงโคจรดาวเทียม (แผนการดำเนินงาน แผนการจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจร เป็นต้น) ข้าพเจ้าเห็นว่าการกำหนดข้างต้นเป็นการกำหนดให้ยื่นเอกสารงานเขียนและหลักฐาน แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ประเมินคุณสมบัติว่าจริง ๆ แล้วผู้ขอรับอนุญาตจะสามารถบริหารจัดการและให้บริการดาวเทียมได้จริงตามเอกสารงานเขียนและหลักฐานที่ยื่นหรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๐ บัญญัติว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งกลั่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช่วงโคจรดาวเทียมอันเป็น สมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน” ตามมาตรา ๖๐ รัฐธรรมนูญ กสทช. ย่อมมีภาระหน้าที่ที่จะต้องรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช่วงโคจร ดังนั้น ร่างประกาศ ๒๕๖๕ ที่จะคัดเลือกเอกชน จะต้องสามารถช่วยรัฐรักษาวงโคจรไว้ได้จริง ๆ และสามารถให้บริการดาวเทียมได้โดยประชาชนได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๕๖ รัฐธรรมนูญ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การกำหนดว่าผู้ขอรับอนุญาตถือว่ามีคุณสมบัติ เมื่อนำส่ง เอกสารงานเขียนและหลักฐานได้ครบ ย่อมไม่เพียงพอ	๑. <u>คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต ข้อ ๘</u> ข้อกำหนดของคุณสมบัติที่ระบุไว้ในภาคผนวก ข จะเป็นเรื่องของความสามารถที่จะนำดาวเทียมไปใช้งาน เช่น ให้มีหนังสือรับรองแหล่งเงินทุน แผนการสร้างดาวเทียม หลักฐานยืนยันว่าสามารถสร้างดาวเทียมได้จริง แต่เห็นว่ายังขาดในเรื่อง หลักฐานที่แสดงว่ามีบุคลากรที่สามารถบริหารดาวเทียมได้ ดังนั้น จึงขอให้ กสทช. ให้พิจารณาในประเด็นนี้ร่วมด้วย ไม่เป็นเพียงแค่การตรวจสอบแบบ check list อย่างเดียว แต่ต้องพิจารณาและประเมินด้วยว่าหลังจากขณะการประมูลแล้วจะมีคุณสมบัติที่สามารถทำได้จริงหรือไม่ ๒. <u>คุณสมบัติเฉพาะของผู้ขอรับอนุญาต ข้อ ๗.๒</u> การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับชุดข่ายงานดาวเทียมจำนวน ๒ ชุด โดยให้เป็นบริษัทไทยและบริหารโดยคนไทย ทั้งนี้ผู้เข้าประมูลสามารถมีผู้ถือหุ้นเป็นกระทรวง ทบวง กรมได้นั้น ถือเป็นเรื่องที่ประหลาดใจ เนื่องจากในต่างประเทศ ภาครัฐจะไม่ค่อยเข้ามาประกอบธุรกิจแข่งขันกันกับเอกชน เพราะในธุรกิจที่ต้องการเงินลงทุนสูงและเป็นธุรกิจที่ประกอบกิจการ เก็บรายได้จากประชาชน รัฐจะไม่ประกอบกิจการเองแต่รัฐอาจเป็นผู้ถือหุ้นได้ ซึ่งตามมาตรา ๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ กำหนดว่ารัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคง การรักษาประโยชน์ส่วนรวมและการจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะ นอกจากนี้ สำนักงานนโยบายคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ออกหลักเกณฑ์เรื่องการจัดตั้งร่วมทุนและการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจไว้ว่า รัฐวิสาหกิจจะจัดตั้งกิจการ

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวดาวเทียมที่ ๓ (119.5E) ที่รัฐต้องเร่งให้มีการส่งดาวเทียมขึ้นไปรักษาวโคจรแทนดาวเทียมไทยคม ๔ ที่จะหมดอายุการใช้งาน ปัญหาที่จะเกิดขึ้น คือ ผู้ขอรับอนุญาตอาจยื่นเอกสารงานเขียนหรือหลักฐานที่แท้จริงแล้วตนเองไม่มีความพร้อมด้านศักยภาพที่จะทำได้ (แต่ยื่นเอกสารงานเขียนและหลักฐานเพียงเพื่อให้ได้รับคัดเลือกและได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ไปก่อนโดยหวังว่าจะไปชำระค่าปรับทีหลังเมื่อทำไม่ได้) ซึ่งหากผู้นั้นได้รับการจัดสรรสิทธิในการใช้งานข่าวดาวเทียมไปแล้ว ภาระตหนักก็จะเป็นของ กสทช. รัฐที่จะไม่สามารถรักษาวโคจรดาวเทียมไว้ได้หรือคุณภาพการให้บริการไม่ด้อย่างที่เขียนไว้ในเอกสารงานเขียน ผู้เสียหายก็จะเป็น ประชาชน เพราะ กสทช. ย่อมไม่สามารถบังคับให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้ข่าวดาวเทียมทั้งหมดของชุดข่าวดาวเทียมตามที่ได้ให้คำยืนยันไว้ได้ ทั้งนี้ เพราะการใช้ข่าวดาวเทียมทั้งหมดหรือใช้แต่บางส่วนหรือไม่เพียงไรเป็นเรื่องที่ผู้รับใบอนุญาตต้องทำเอง สภาพแห่งการกระทำจึงไม่เปิดช่องให้ กสทช. เข้าไปบังคับหรือดำเนินการแทนได้ (อย่างมากที่สุด กสทช. ก็อาจลงโทษปรับ ส่วนการเพิกถอนใบอนุญาตก็เป็นเรื่องทำได้ยาก เพราะจะมีการอ้างลูกค้าเป็นตัวประกัน หรือแม้ กสทช. จะเพิกถอนใบอนุญาต แต่ก็ไม่ได้แก้ไข้ปัญหา เพราะผู้ชนะได้รับการคัดเลือกย่อมได้รับใบอนุญาตไปแล้ว ทั้ง ๆ ที่ไม่ควรได้รับตั้งแต่ต้น และได้กีดกันผู้ที่สมควรได้รับใบอนุญาตไปแล้ว) และเท่ากับว่าร่างประกาศ ๒๕๖๕ ได้ตัดสิทธิผู้อื่นที่ให้บริการได้ดีกว่า ตั้งแต่ต้น ความเสียหายเหล่านี้เป็นความเสียหายที่ไม่อาจเยียวยาได้ภายหลังถึงแม้ว่า กสทช. จะเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ชนะการคัดเลือกก็ตาม ในท้ายที่สุด ภาระตหนักที่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นภาระของ กสทช. และของรัฐ กสทช. จึงควรกำหนดให้หลักเกณฑ์ประเมินคุณสมบัติเบื้องต้นด้วยว่าผ่านเกณฑ์ที่จะมีศักยภาพดำเนินงานหรือไม่ เพื่อให้วงโคจรดังกล่าวมีการใช้เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนจริงๆ ข้อเสนอ สำหรับข่าวดาวเทียมชุดที่ ๒ และ ชุดที่ ๓ คือ กสทช. ควรกำหนด “หลักเกณฑ์การประเมิน” เอกสารหลักฐานแสดงประสบการณ์ ที่ยื่นไว้ ดังนี้	ร่วมค้า (JV) และมาแข่งขันกับเอกชนไม่ได้ รวมทั้ง ตามผลงานวิจัยรัฐสภา ปี ๒๕๖๓ (หน้า ๔๔) ระบุว่ากิจการใดที่เอกชนสามารถดำเนินการได้เสรีและมีกลไกตลาดกำกับดูแลอยู่แล้ว ไม่ควรจัดตั้งหน่วยงานรัฐวิสาหกิจเข้าไปดำเนินการแข่งขัน หรือว่าหากเป็นธุรกิจที่อาจสร้างกำไรให้รัฐได้ รัฐควรให้กระทรวงการคลังเข้าไปถือหุ้นในลักษณะการลงทุน โดยให้ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ เพื่อไม่ให้กิจการนั้นมีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจอันจะเป็นภาระในฐานะเจ้าของกิจการในภายหน้าหากกิจการนั้นประสบปัญหาขาดทุน ดังนั้น จึงเห็นว่ไม่ควรให้ตกเป็นภาระของภาครัฐ ยกเว้นเป็นข่าวดาวเทียมที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น เพื่อความมั่นคง ก็สามารถให้รัฐเข้าไปเป็นเจ้าของข่าวดาวเทียมนั้นและให้แยกมาดำเนินการเอง

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๑. กสทช. ควรกำหนดจำนวนพนักงานขั้นต่ำ ทั้งที่มีคุณสมบัติเฉพาะและคุณสมบัติทั่วไป ที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมี พร้อมแสดงหลักฐาน ๒. กสทช. ควรกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพนักงาน (skilled employees) โดยกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำเกี่ยวกับประสบการณ์การควบคุมดาวเทียมและการให้บริการดาวเทียมว่าจะต้องเป็นอย่างไร พร้อมทั้ง กำหนดจำนวนพนักงานที่มีคุณสมบัติเฉพาะเหล่านี้ว่าจะต้องมีจำนวนเท่าใด ทำงานตำแหน่งใด โดยพนักงานเหล่านั้นจะต้องเป็นลูกจ้างของบริษัทมาแล้วไม่ต่ำกว่า x ปี และให้แสดงหลักฐานการเป็นพนักงานด้วย เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ขอรับอนุญาตมีความพร้อมสามารถดำเนินงานดาวเทียมได้จริง ตามเอกสารแสดงประสบการณ์ ไม่ใช่เพียงแค่เขียนประสบการณ์ขององค์กรมากว้างๆ แต่ไม่มีความพร้อมด้านพนักงานจริงๆ หรือ มีเพียงสัญญาสร้างดาวเทียมกว้างๆ เท่านั้น ๓. นอกจากเรื่องพนักงานแล้ว กสทช. อาจกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินอื่น ๆ ที่พอจะนำมาวินิจฉัยได้ว่าผู้ขอรับอนุญาตจะสามารถนำวงโคจรไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้จริง ๆ หรือไม่ ๒. <u>คุณสมบัติเฉพาะในข้อ ๗.๒ (๑) ควรระบุให้ชัดเจนว่า ผู้ขอรับอนุญาตจะมีผู้ถือหุ้นเป็นกระทรวง ทบวง กรม ได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของทุนทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมาย</u> ๑) <u>หลักการของรัฐธรรมนูญ</u> ข้อ ๗.๒ คุณสมบัติเฉพาะ ระบุถึงเรื่องบริษัทที่เข้าประมูลว่าอาจมีผู้ถือหุ้นเป็นกระทรวง ทบวง กรม ได้ ร่างประกาศ ๒๕๖๕ ไม่ได้กำหนดว่า บริษัทดังกล่าวจะต้องมีกระทรวง ทบวง กรม ถือหุ้นทางตรงและทางอ้อม ไม่เกินเท่าใด ข้าพเจ้าขอเสนอให้กำหนดว่า บริษัทที่จะขอรับอนุญาตนั้นอาจมีกระทรวง ทบวง กรม ถือหุ้นทางตรงหรือทางอ้อมได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ทั้งนี้เพราะรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ”	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	จากมาตรา ๗๕ รัฐธรรมนูญวรรคสอง การประกอบกิจการของหน่วยงานของรัฐจะต้องเป็นไปตามกรณีต่อไปนี้เท่านั้น (ก) กรณีที่กระทรวง ทบวง กรม เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทแต่เพียงอย่างเดียวและถือไม่เกินร้อยละ ๕๐ จึงไม่ถือว่าหน่วยงานของรัฐประกอบกิจการที่มีลักษณะแข่งขันกับเอกชน กรณีดังกล่าวนี้ไม่ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ (ข) กรณีที่กระทรวง ทบวง กรม ถือหุ้นร้อยละ ๕๐ หรือมากกว่า ซึ่งจะมีอำนาจควบคุมการประกอบกิจการของบริษัทนั้นเสียเอง บริษัทนั้นจะกลายเป็นรัฐวิสาหกิจ คือ ถือว่าประกอบกิจการ กรณีดังกล่าว บริษัทนั้นจะประกอบกิจการได้หรือไม่ ต้องพิจารณาดังนี้ ๒) <i>กสทช. ควรกำหนดว่า บริษัทที่เข้าประมูลจะต้องไม่มีหน่วยงานของรัฐถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐</i> รัฐวิสาหกิจอาจจะจัดตั้งบริษัทในเครือ เช่น กิจการร่วมค้า (JV) ได้ แต่บริษัทในเครือจะ “ต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค” โดยเหตุผลแล้ว หากหน่วยงานรัฐจะตั้งบริษัทในเครือ กล่าวคือ รัฐวิสาหกิจ เข้ามาประมูล หน่วยงานของรัฐก็จะประมูลเท่าไรก็ได้เพื่อดันราคา โดยมีเงินงบประมาณของประเทศสนับสนุนมากกว่าเอกชนอยู่แล้ว หน่วยงานของรัฐเข้าถึงแหล่งทุนในราคาพิเศษ ราคาประมูลก็จะสูงมาก ในขณะที่ประสบการณ์ที่ผ่านมา ย่อมเป็นที่รับทราบโดยทั่วไปว่า รัฐวิสาหกิจมักประสบปัญหาขาดทุนเสมอ ทำให้สำนักงานงบประมาณรัฐสภาก็มีรายงาน ว่า “กิจการใดที่เอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างเสรี ...หากเห็นว่าเป็นธุรกิจที่อาจสร้างรายได้หรือผลกำไรให้กับรัฐได้ ก็ควรให้กระทรวงการคลังเข้าไปถือหุ้นในกิจการนั้น ๆ ในลักษณะเป็นการลงทุน โดยกระทรวงการคลังควรถือหุ้น เพียงไม่เกินร้อยละ ๕๐” ดังนั้นจึงอาจไม่เหมาะสมที่จะให้รัฐบาลจะมอบหมายให้บริษัทใดที่รัฐถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ ๕๐ เข้ามาประมูลแข่งขันในกิจการประเภทนี้เพื่อแข่งขันกับเอกชน <u>ข้อเสนอ</u>	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๑.ร่างประกาศข้อ ๗.๒ (๑.๒) ควรกำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตที่มีผู้ถือหุ้นเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะต้องถือหุ้นอื่นเป็นทุนโดยตรง หรือทางอ้อมรวมกันในผู้ขอรับอนุญาตไม่เกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของทุนทั้งหมดของนิติบุคคล ดังนั้น ข้อ ๗.๒ (๑.๒) ควรระบุดังนี้ “(๑.๒) กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ต้องมีหุ้นอื่นเป็นทุนรวมกัน โดยทางตรงหรือทางอ้อมในผู้ขอรับอนุญาตไม่เกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของทุนทั้งหมดของนิติบุคคลผู้ขอรับอนุญาต” ๒.ส่วนในอนาคต หาก กสทช. จะอนุญาตให้ใช้วงโคจรเพื่อความมั่นคง ก็สามารถให้หน่วยงานของรัฐใช้ได้ อันเป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๕	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณเอกชัย ภัคคุรงค์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	บริษัทฯ ขอเสนอความเห็นต่อการกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต ดังนี้ ๑. กสทช. ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตตามสถานการณ์และลักษณะเฉพาะของแต่ละวงโคจรที่มีความจำเป็นเร่งด่วนแตกต่างกัน ดังนี้ <u>Tier-1: 119.5E/120E</u> ผู้ขอรับอนุญาตจะต้องยื่นเอกสารหลักฐานแสดงความพร้อม (เพิ่มเติมจากเอกสารหลักฐานที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ข้อ ๘ และภาคผนวก ข ของ (ร่าง) ประกาศ) ในวันยื่นคำขอรับอนุญาต อาทิ เช่น ๑) ด้านคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต ๑.๑) ด้านการเงิน มีเงินสนับสนุนโครงการไม่น้อยกว่า ๕๐% ของมูลค่าดาวเทียม และไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ลบ. ๑.๒) ด้านประสบการณ์ การทำโครงการดาวเทียมสื่อสาร การให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยตรง และการประสานงานความถี่ ๑.๓) ด้านบุคลากร ต้องมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในธุรกิจดาวเทียมสื่อสารในสายงานที่สำคัญไม่ต่ำกว่า ๕ ปี ตัวอย่างเช่น • สายงานวิศวกรรมดาวเทียมสื่อสารและการควบคุมดาวเทียม ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน • สายงานกฎข้อบังคับวิทยุ และการประสานงานความถี่ ไม่น้อยกว่า ๓ คน • สายงานการตลาดและการขายในธุรกิจดาวเทียมสื่อสาร ไม่น้อยกว่า ๕ คน ๒) การดำเนินโครงการ	คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต อาจจะต้องกำหนดให้ส่งเอกสาร ความพร้อมแผนการดำเนินโครงการใด ๆ ไม่ควรเป็นแค่การ check list สำหรับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E ต้องมีการตรวจสอบความพร้อมว่าทำได้จริงหรือไม่ ควรกำหนดให้ส่งหลักฐานแสดงความพร้อม ส่วนตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมอื่น ๆ ไม่มีประเด็นเพิ่มเติม ควรกำหนดให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพการณ์ของแต่ละตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๒.๑) แผนสร้าง/ส่งดาวเทียมขึ้นใช้งาน เอกสารแสดงรายละเอียดทางเทคนิคของดาวเทียมที่จะสร้าง เอกสารแสดงความคืบหน้าในการจัดซื้อดาวเทียม แผนการจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียม พร้อมเอกสารประมาณการต้นทุนการสร้างและส่งดาวเทียม ๒.๒) แผนธุรกิจ รูปแบบการให้บริการ ประเทศที่ประสงค์จะเข้าไปเปิดบริการโดยมีข้อมูลของแต่ละประเทศที่เกี่ยวกับปริมาณความต้องการของตลาด สภาพการแข่งขันในปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคต บทสรุปของกรณีธุรกิจ (Business Case) ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) และข้อมูลแสดงปริมาณความต้องการของลูกค้าที่ทำให้โครงการดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้ ๒.๓) แผนดำเนินงานสำหรับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม แผนการประสานงานความถี่ รายชื่อข่ายงานดาวเทียมที่อยู่ในข่ายต้องประสานความถี่ และแผนบริหารจัดการข่ายงานดาวเทียมตามกระบวนการของข้อบังคับวิทยุ ๓) แผนคุ้มครองผู้ใช้บริการดาวเทียมไทยคม ๔ เดิม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดย กสทช. ต้องพิจารณาตรวจสอบเอกสารหลักฐานและแผนต่างๆ และประเมินว่าผู้ขอรับอนุญาตมีความพร้อมอย่างแท้จริง และแผนดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถดำเนินการได้จริงหรือไม่ (ทำ due diligence) <u>Tier-2: 78.5E (ไม่ต้องประมูล)</u> <u>Tier-3: 50.5E/51E, 126E และ 142E</u> มีความพร้อมที่เหมาะสม ไม่จำเป็น ต้องเข้มงวดเหมือน Tier-1 ๒. บริษัทฯ เห็นว่า การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะเรื่องสัดส่วนหุ้นและอำนาจการบริหารของบุคคลสัญชาติไทย ตามข้อ ๗.๒ ของ (ร่าง) ประกาศ ที่นำมาใช้กับชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๒ และ ๓ เท่านั้นไม่เหมาะสม เนื่องจากจะต้องกำหนดคุณสมบัติความเป็นไทยสำหรับผู้ที่ขอรับอนุญาตใช้สิทธิในวงโคจรดาวเทียมของประเทศในทุกชุดข่ายงานดาวเทียม	
คุณไพรัช มณฑาพันธุ์ บริษัท 15 ที่ปรึกษาธุรกิจ จำกัด ไพรัชชัยอิเล็กทรอนิกส์ pairat.m@fifteenbiz.com	ควรกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประมูลให้มีความพร้อม และ กสทช. ต้องมีหลักเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติและแผนดำเนินโครงการที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับวงโคจรที่ 119.5E ที่ผู้เข้าร่วมประมูลจะต้องสามารถทำโครงการได้จริง เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการดาวเทียมไทยคม ๔ เดิม และรักษาวงโคจรของประเทศ ควรกำหนดเกณฑ์ที่ให้ความสำคัญ	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	กับความพร้อมของผู้ขอรับอนุญาต โดยการกำหนดคะแนนขั้นต่ำ ในการผ่านเกณฑ์ โดยเฉพาะคุณสมบัติขั้นต่ำ เช่น พุนจตะเบียน ประสบการณ์การดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ฐานะทางการเงิน ผลการบริหารจัดการโครงการอื่นที่สามารถเปรียบเทียบได้ รวมทั้ง ทีมผู้บริหาร และแผนการดำเนินการ เป็นต้น ซึ่งการกำหนดเงื่อนไขการคัดเลือกดังกล่าว จะทำให้เป็นการคัดกรองผู้ที่มีความพร้อม มากที่สุดในปัจจุบัน โดยมีการกำหนด Requirements ขั้นต่ำ ในการดำเนินงานเฉพาะ โครงการนี้ ซึ่งผู้ขอรับอนุญาตจะต้องใส่ไว้ในแผนการดำเนินงานหรือแผนธุรกิจที่เสนอมาด้วย เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไข ทั้งในการปฏิบัติงานจริงระหว่างสัญญา ควรมีคณะกรรมการ หรือคณะทำงานในการกำกับดูแลกิจการของเอกชนให้เป็นไปตามข้อเสนอดังกล่าวต่อไป	

ประเด็นที่ ๗ : วิธีการคัดเลือก และเงื่อนไขการพิจารณาคัดเลือก

- ๑) ความเหมาะสมของการแก้ไขปรับปรุงรายละเอียดวิธีการคัดเลือกและกฎการคัดเลือก
- ๒) ความเหมาะสมของการแก้ไขการกำหนดขั้นต่ำราคาการประมูล
- ๓) ความเหมาะสมของการเพิ่มข้อกำหนดของกระบวนการขอรับอนุญาต

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ร้อยโท ดร.เจษฎา ศิวรักษ์ คณะทำงานดาวเทียมแห่งชาติ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕		วิธีการประมูลมีหลายวิธี แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความเสี่ยงในการทำธุรกิจมากขึ้น เพราะวงโคจรมีกำหนดเวลาที่ต้องนำดาวเทียมขึ้นไปรักษาสถานะทำงานดาวเทียมไว้ การพิจารณาเพิ่มราคาขั้นต่ำให้สูงขึ้นในครั้งนี้ เห็นว่าจะเกิดความเสี่ยงสูงขึ้นและความเป็นไปได้ทางธุรกิจน้อยลง รวมทั้ง ยังมีวิธีการประมูลที่ไม่ใช่แบบ ascending เช่น decending auction โดยเป็นการลดราคามาเรื่อยๆ น่าจะนำมาใช้ได้หลักการของสินค้าหรือบริการที่มีระยะเวลาเกี่ยวข้องกับ
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพิณมงคลการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	วิธีการคัดเลือกที่ใช้ประมูลราคาทั้ง ๕ package ในวันเดียวกันจะเป็นภาระเกินควร ทั้งทางด้านการเงิน และการเตรียมพร้อมในการยื่นประกวดราคามากกว่า และอีก ทั้งยังเป็นการจำกัดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้เข้าประมูลในรอบแรก ไม่สามารถเข้าประมูลในรอบต่อไปได้	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕		
คุณธานินทร์ หยวกขาว ไประณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ytanin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ควรกำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตชำระค่าพิจารณาค่าขอ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ในวันรับเอกสารการคัดเลือก เพื่อป้องกันผู้มารับเอกสารและข้อมูลที่สำคัญต่อกิจการดาวเทียมของประเทศ นำไปใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่น ๆ นอกเหนือจากการขอรับอนุญาตสิทธิการเข้าใช้วงโคจรในลักษณะจัดชุด	
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไประณีย์อิเล็กทรอนิกส์ analaumon@aru.ac.th วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	๑. ไม่ควรมีเงื่อนไขว่า หากมีผู้เข้าร่วมการคัดเลือก ๑ ราย กสทช. จะขยายวันรับคำขออีก ๑๔ วัน เนื่องจากระยะเวลาในการเตรียมการมีเพียงพอแล้ว โดย กสทช. ควรจะกำหนดวันประมูลให้ชัดเจน และหากมีผู้ประกอบการเข้าประมูลเพียง ๑ ราย ก็จะต้องดำเนินการประมูลต่อไป ๒. กสทช. ควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีเวลาในการประเมิน และวางแผนการประมูลในแต่ละชุดข่ายงานดาวเทียม โดยการจัดลำดับชุดข่ายงานดาวเทียม และเว้นช่วงการประมูลให้ห่างกันตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อไม่เป็นการปิดกั้นผู้ประกอบการรายใหม่ในการเข้าประมูล	
ดร. รวีพันธ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ ไประณีย์อิเล็กทรอนิกส์ raweepuncpl@gmail.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ ดร.รวิพันธ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	๑. <u>ข้อ ๙ ของร่างประกาศ ๒๕๖๕</u> กำหนดว่า “ในการขอรับอนุญาต “ผู้ขอรับอนุญาต” จะต้องรับเอกสารการคัดเลือก ณ วันที่ กสทช กำหนด พร้อมลงนามในหนังสือตกลงการไม่เปิดเผยข้อมูล” โดยหากบุคคลที่ได้รับเอกสารการคัดเลือก สนใจที่จะยื่นคำขอรับอนุญาต ก็สามารถมายื่นคำขอรับอนุญาตในภายหลังโดยชำระค่าพิจารณาค่าขออนุญาตจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามข้อ ๙(๒) ของร่างประกาศ ๒๕๖๕ เห็นว่า “เอกสารการคัดเลือก” เป็นข้อมูลสำคัญของการประมูลและของประเทศ ไม่ควรให้บุคคลใดก็ได้มารับเอกสารดังกล่าวไป ทั้ง ๆ ที่ในวันรับเอกสาร บุคคลนั้นยังไม่ได้มีข้อผูกพันใดๆ ที่จะเป็น “ผู้ขอรับอนุญาต” เพราะยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต (ข้อ ๔ กำหนดนิยามคำว่า “ผู้ขอรับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ที่ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามชุดข่ายงานดาวเทียมที่ประสงค์จะได้รับอนุญาต)	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	การให้บุคคลใดก็ได้มารับเอกสารการคัดเลือก เท่ากับทำให้บุคคลดังกล่าวล่วงรู้ข้อมูลลับแล้ว ลำพังการลงนามในหนังสือตกลงการไม่เปิดเผยข้อมูลนั้น กสทช. ก็ไม่อาจรับรองได้ว่าจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลของเอกสารการคัดเลือกออกไป <u>ข้อเสนอ</u> ด้วยเหตุนี้ เพื่อคัดกรองบุคคลที่ไม่ได้ประสงค์จะเป็นผู้ยื่นคำขอรับอนุญาตจริงๆ มิให้มารับเอกสารการคัดเลือกไปโดยง่าย จึงขอเสนอว่า ผู้ที่ขอรับเอกสารการคัดเลือกจะต้องชำระเงินตามข้อ ๙ (๒) ในขั้นตอนนี้ คือ ชำระเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ยังไม่รวมภาษีตามที่กฎหมายกำหนด) ทันทีที่รับเอกสารการคัดเลือก โดยถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายของ กสทช. เกี่ยวกับเอกสารการคัดเลือกและพิจารณาคำขอรับอนุญาต และเงินจำนวนนี้จะไม่มีการคืนไม่ว่าในกรณีใด ๒. <u>ข้อ ๑๔ ของร่างประกาศ ๒๕๖๕</u> เพื่อให้การประมูลวงโคจรสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่มีอุปสรรค และเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ขอให้ กสทช. กำหนดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า การคัดเลือกในครั้งนี้จะไม่ถูกยกเลิกเพียงเพราะมีผู้เข้ารับการคัดเลือกเพียงรายเดียว <u>ข้อเสนอ</u> ขอให้เพิ่มความต่อไปในข้อ ๑๔ ของร่างประกาศ ๒๕๖๕ “กรณีมีผู้เข้าร่วมการคัดเลือกจำนวนทั้งหมดหนึ่งราย กสทช. จะเปิดรับคำขอรับอนุญาตเพิ่มเติมเป็นระยะเวลาสิบสี่วันนับจากวันที่สำนักงาน กสทช. ประกาศรายชื่อผู้เข้าร่วมการคัดเลือก ภายหลังจากครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะมิผู้เข้าร่วมการคัดเลือกเพิ่มหรือไม่ ให้กสทช. จะดำเนินการคัดเลือกตามกระบวนการคัดเลือกในประกาศนี้ต่อไปโดยไม่ยกเลิกการคัดเลือก ทั้งนี้ เพื่อรักษาสีทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย”	
บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ เอ็นที รย./๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	เห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ ตาม (ร่าง) ประกาศ ข้อที่ ๙ ตามความเห็น ดังนี้ ผู้ที่สนใจสามารถรับเอกสารการคัดเลือก พร้อมลงนามใน NDA โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เป็นการคุ้มครองสิทธิที่จะก่อให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูลลับ เนื่องจาก เป็นการลงนามโดยไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ	

แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ข้อเสนอแนะ กสทช. ควรพิจารณาให้ผู้สนใจชำระค่าพิจารณาคำขอรับอนุญาต ในวันเดียวกันกับวันที่รับเอกสารการคัดเลือก พร้อมลงนามใน NDA เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันข้อมูลรั่วไหล	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณพงศ์ศักดิ์ งามมิตร วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	บริษัทฯ ขอเรียนแจ้งความเห็นและข้อเสนอต่อกระบวนการคัดเลือก ดังนี้ ๑. ควรกำหนดให้ชำระค่าพิจารณาคำขอ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันรับเอกสารการคัดเลือก (ดังที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับปัจจุบัน) เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลสำคัญมีไว้สำหรับผู้ที่ตั้งใจจะเข้ามาขอรับสิทธิเท่านั้น ๒. ควรกำหนดให้ผู้เข้าร่วมประมูลในวงโคจร Tier-1 (119.5E/120E) ต้องยื่นเอกสารหลักฐานและข้อมูลแสดงความพร้อมการดำเนินโครงการ ในวันยื่นคำขอรับอนุญาต (เพิ่มเติมจากเอกสารหลักฐานที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ข้อ ๘ และภาคผนวก ข ของ (ร่าง) ประกาศ ตามที่ได้แจ้งความคิดเห็นและเหตุผลไว้ในข้อที่ ๕) เพื่อให้ กสทช. พิจารณาคุณสมบัติและความพร้อมของผู้ขอรับอนุญาตตามเอกสารที่ได้ยื่นไปแล้วข้างต้น ก่อนวันคัดเลือก ๓. ควรกำหนดขึ้นราคาการประมูลที่ ๕% ของราคาขั้นต่ำ (เหมือนครั้งที่ผ่านมา) ในทุกกรณี	จากประกาศฯ ฉบับเดิม กำหนดไว้ว่าผู้ที่จะมาขอรับเอกสารการคัดเลือก จะต้องมีการชำระค่าพิจารณาคำขอจำนวนห้าแสนบาทก่อนถึงจะสามารถรับเอกสารไปได้ ซึ่งเอกสารก็จะเกี่ยวข้องกับการจัดการวงโคจรดาวเทียม เป็นสำคัญและถือเป็นข้อมูลเอกสารที่ถือเป็นความลับเฉพาะระดับหนึ่งทำให้ทางสำนักงาน กสทช. จะต้องให้ผู้ที่มาขอรับลงนามในสัญญา NDA สัญญาห้ามเปิดเผยข้อมูล แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ (ร่าง) ประกาศฯ ฉบับปรับปรุงนี้ ได้กำหนดเพียงแค่ว่าจะต้องลงนามในสัญญา NDA โดยยังไม่ต้องมีการชำระเงินจำนวนห้าแสนบาท แต่ให้ไปชำระในวันที่ได้มีการยื่นเอกสารคำขอรับอนุญาต จึงขอเสนอว่า ความเหมาะสมในการจัดกระบวนการแบบนี้ อาจมีผู้ที่ยื่นขอรับเอกสารการคัดเลือกลงนามในสัญญา NDA ไป แต่ไม่มายื่นเอกสารคำขอรับอนุญาตก็เป็นไปได้ กสทช. อาจถูกพิจารณาได้ว่าให้ความเห็นชอบในการเปิดเผยข้อมูลแก่ใครก็ตามที่ยื่นขอรับเอกสารการคัดเลือกและเพียงแค่งานสัญญา NDA ไว้ แต่ไม่มีเจตนามายื่นคำขอรับอนุญาตจริงและได้รับข้อมูลนั้นไปแล้ว จึงขอให้สำนักงาน กสทช. ได้ทำการปรับปรุงกระบวนการนี้ให้เหมาะสม

ประเด็นที่ ๘ : ระยะเวลาการอนุญาตและขอบเขตการอนุญาต

- (๑) ความเหมาะสมของการกำหนดระยะเวลาการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพิ่มเติมความเหมาะสมของการแก้ไขปรับปรุงระยะเวลาการอนุญาตในกรณีของการอนุญาตข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1
- (๒) ความเหมาะสมของการเพิ่มข้อกำหนดของขอบเขตการอนุญาต
- (๓) ความเหมาะสมของการกำหนดให้จัดส่งแผนคุ้มครองผู้ใช้บริการและแผนการบริหารจัดการดาวเทียม

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ดร. พิระเมศร์ โชติกวีกิจญาดา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ peeramed.ch@kmitl.ac.th วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	เนื่องจากระยะเวลาการอนุญาตไม่เท่ากับอายุทางวิศวกรรมของดาวเทียม ดังนั้น กสทช. ควรมีเงื่อนไข ข้อกำหนด คำอธิบายเพิ่มเติมในร่างหลักเกณฑ์ ทั้งในกรณีที่อายุ วิศวกรรมของดาวเทียมมีอายุน้อยกว่าระยะเวลาการอนุญาต และ/หรือ กรณีที่อายุ วิศวกรรมของดาวเทียมมีอายุมากเกินกว่าระยะเวลาการอนุญาต และ/หรือ ในกรณีที่ต้อง นำดาวเทียมดวงใหม่ขึ้นไปทดแทน ในทั้ง ๓ กรณีที่กล่าวมา จะมีเวลาที่ทั้งขาดและเกินอยู่ ทาง กสทช. ต้องการจะกำหนด หลักเกณฑ์อย่างไร	
สมาคมอุตสาหกรรมเพื่อการ ป้องกันประเทศ หนังสือ เลขที่ สอป. ๐๔๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕	กฎข้อบังคับ ITU : ครอบคลุม ๒๐ ปี ในการครอบครองวงโคจรค้างฟ้า <u>ข้อเสนอ</u> ครอบคลุม ๒๐ ปี ถือเป็นช่วงเวลาอันยาวนาน ซึ่งเทคโนโลยีด้านอวกาศจะมีพัฒนาการไป ข้างหน้าอย่างรวดเร็ว แต่ละปีจะมีเทคโนโลยีอวกาศใหม่ ๆ (5G 6G 7G....) ออกสู่ตลาดโลก เสมอ มีอาจอิงติดอยู่กับเทคโนโลยีอันใดอันหนึ่งที่เป็นปัจจุบันได้ การพัฒนายกระดับ กิจการอวกาศ/ดาวเทียม ให้มีเทคโนโลยีล้ำหน้ากว่าใครยังส่งขึ้นสู่อวกาศทดแทนดวงเดิม (ทุก ๕ ปี) ภายใต้กรอบเวลา (๒๐ ปี) ที่ยังเหลืออยู่ได้รวดเร็วเท่าใดก็จะยิ่งนำมาซึ่ง ผลประโยชน์วิคุณแก่บ้านเมืองมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ อัตราความเร็วของวิวัฒนาการ ด้านเทคโนโลยีสื่อถึงอัตราการเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยและของมวลมนุษยชาติ	
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคลการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	•ขอได้โปรดชี้แจงในประเด็นว่าทำไมระยะเวลาการอนุญาตให้สิทธิขายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 จึงต้องได้รับอนุญาตหลังจากดาวเทียมไทยคม ๔ หมดอายุทาง วิศวกรรมก่อน •เห็นด้วยกับข้อ ๒) และ ๓)	
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ analaumon@aru.ac.th	แม้ว่าการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมจะมีระยะเวลา ๒๐ ปี แต่ ดาวเทียมอาจมีอายุสั้นกว่าหรือยาวกว่าระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้น กสทช. ควรกำหนด เงื่อนไขหรือแนวทางดำเนินการในกรณีดังกล่าวให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของ ผู้ใช้บริการ ผลกระทบต่อสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร และต้องไม่เป็นภาระต่อผู้ประกอบการ มากจนเกินไป	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕		
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณพงศ์ดี งามมิตร วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	บริษัทฯ ขอเรียนแจ้งความเห็นและข้อเสนอต่อการปรับปรุงระยะเวลาและขอบเขตการอนุญาต ดังต่อไปนี้ ๑. ควรกำหนดให้ผู้ชนะประมูลได้รับสิทธิ THAICOM-IP1 ด้วยเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ ๑) ให้ผู้ประกอบการที่ชนะประมูลสามารถนำข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 ไปประสานงานความถี่ได้ทันทีหลังจากชนะประมูล เพื่อโอกาสในการปรับปรุงเงื่อนไขการใช้คลื่นความถี่ให้สอดคล้องกับกฎข้อบังคับวิทยุ (Radio Regulations) และเทคโนโลยี High Throughput Satellite (HTS) ในยุคปัจจุบันที่มีการพัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว อันถือเป็นการปรับปรุงการใช้ความถี่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากผู้ชนะประมูลต้องรอให้ดาวเทียมไทยคม ๔ หมดอายุทางวิศวกรรมก่อนถึงจะได้รับสิทธินำข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 ไปประสานงานความถี่ได้ อาจเกิดความล่าช้าและอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการดาวเทียมทดแทนดาวเทียมไทยคม ๔ ตามกรอบเวลาที่ระบุไว้ใน (ร่าง) ประกาศได้ บริษัทฯ จึงขอเสนอให้ กสทช. พิจารณากำหนดให้ผู้ชนะประมูลสามารถนำข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 ไปประสานงานความถี่ได้ทันทีหลังชนะประมูล ทั้งนี้ กสทช. อาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า “ข้อตกลงการประสานงานความถี่เพิ่มเติมจะต้องไม่กระทบต่อการใช้งานดาวเทียมไทยคม ๔” ๒) ควรกำหนดวันเริ่มต้นการอนุญาตที่ชัดเจนให้ผู้ประกอบการที่ชนะประมูลได้รับสิทธิ THAICOM-IP1 อย่างสมบูรณ์ ตัวอย่างเช่น กำหนดให้มีสิทธิโดยสมบูรณ์ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ เนื่องจากผู้ประกอบการที่ชนะประมูลจำเป็นต้องได้รับสิทธิตามกำหนดการที่แน่นอนเพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนต่างๆ ที่ได้นำเสนอต่อ กสทช. รวมถึงแผนดูแลลูกค้า นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดเงื่อนไขในส่วนของผู้ประกอบการดาวเทียมไทยคม ๔ เดิม หลังจากวันเริ่มต้นดังกล่าว ดังนี้ ๒.๑) ผู้ประกอบการดาวเทียมไทยคม ๔ เดิม ยังมีหน้าที่ให้บริการลูกค้าหากมีความจำเป็นเพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ประกอบการที่ชนะประมูล	การกำหนดเงื่อนไขของข่ายงานดาวเทียมชุดที่ ๓ ในตำแหน่งวงโคจร 119.5E ที่กำหนดให้ผู้ที่มีารับอนุญาตและชนะการประมูลจะสามารถใช้สิทธิข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 ได้ภายหลังจาก ดาวเทียมไทยคม ๔ หมดอายุทางวิศวกรรม ซึ่งในเรื่องของการใช้สิทธิข่ายงานดาวเทียม ผู้ที่ชนะการประมูลจะได้รับสิทธิข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1, THAICOM-P3 และ THAISAT-119.5E และจำเป็นที่จะต้องมีการประสานงานคลื่นความถี่เพื่อสร้างโอกาสและขยายศักยภาพการใช้งานให้มีเพิ่มเติมมากกว่าการใช้งานของดาวเทียมไทยคม ๔ ซึ่งเป็นดาวเทียมที่มีการออกแบบและใช้งานมาอย่างยาวนาน โดยในการประสานงานไม่สามารถประสานเฉพาะข่ายงานดาวเทียม THAICOM-P3 และ THAISAT-119.5E อย่างเดียวได้ แต่จำเป็นต้องใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 รวมด้วย เพราะต้องประสานงานทั้ง package ในกรณีนี้จึงเห็นว่า กสทช. ควรอนุญาตให้ผู้ชนะการประมูลสามารถนำข่ายงานดาวเทียม THAICOM-IP1 ไปประสานงานความถี่ได้ทันทีหลังชนะประมูล โดยไม่ต้องรอนจนกว่าดาวเทียมไทยคม ๔ จะหมดอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๒.๒) ผู้ประกอบการดาวเทียมไทยคม ๔ ยังมีหน้าที่รักษาดาวเทียมไทยคม ๔ ไว้ในวงโคจร หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาวงโคจร ทั้งนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ประกอบการที่ชนะประมูล ๒. ควรกำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตจะต้องยื่นแผนคุ้มครองผู้ใช้บริการดาวเทียมไทยคม ๔ ที่ประสงค์จะใช้บริการต่อ ในวันยื่นขอรับอนุญาต (ตามที่ได้แจ้งความคิดเห็นและเหตุผลไว้ในข้อที่ ๕) เพื่อแสดงความพร้อมในการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน ๓. ควรกำหนดเงื่อนไขรองรับสำหรับกรณีดาวเทียมมีอายุยาวนานหรือสั้นกว่าระยะเวลาการอนุญาต ๒๐ ปี โดยมีข้อพิจารณาตั้งอยู่บนพื้นฐานที่จะต้องไม่เกิดความเสียหายต่อสิทธิในวงโคจรของประเทศ ๔. ควรกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตรายเดิมได้รับสิทธิอย่างต่อเนื่องหลังการอนุญาตเดิมสิ้นสุด หากคุณสมบัติของผู้รับอนุญาตรายเดิมสอดคล้องกับเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด เช่น ๑) ไม่เคยทำผิดเงื่อนไขการอนุญาตประกอบกิจการ ๒) ยอมรับเงื่อนไขการเข้าใช้วงโคจรที่ กสทช. จะกำหนดในอนาคตโดยมีข้อพิจารณาตั้งอยู่บนพื้นฐานที่จะต้องสมเหตุสมผลและเป็นธรรม ไม่สร้างภาระเกินควรแก่ผู้รับอนุญาตรายเดิม และหากผู้รับอนุญาตรายเดิมไม่สามารถรับเงื่อนไขได้ ให้ กสทช. ดำเนินการคัดเลือกผู้รับอนุญาตต่อไป	

ประเด็นที่ ๙ : เงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ความเหมาะสมของการปรับปรุงเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุดในเรื่อง การกำหนดให้มีข้อสัญญาสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State Use and Public Services)

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ดร. พีระเมศร์ โชติกวีกิจญาดา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไพรชญ์ยออิเล็กทรอนิกส์ peeramed.ch@kmitl.ac.th วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	ควรให้สถาบันการศึกษาได้ใช้ประโยชน์ในส่วนนี้ด้วย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมรุ่นใหม่ รวมถึงจะทำให้เกิดองค์ความรู้และงานวิจัยต่าง ๆ	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม หนังสือ เลขที่ กท ๐๒๑๓/๑๓๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	๑. ให้คงเงื่อนไขการกำหนดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State Use and Public Services) เพื่อให้การสนับสนุนภารกิจของรัฐและให้บริการที่เป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ ให้แก่รัฐเมื่อมีการร้องขอโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย แต่ในอัตราส่วนเท่าใดนั้น เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้กำหนด ๒. ให้มีการเพิ่มเงื่อนไขในกรณีที่รัฐจำเป็นต้องมีการใช้งานช่องสัญญาณดาวเทียมเพื่อการสื่อสารให้มากขึ้นในอนาคต ผู้ที่ได้รับอนุญาตต้องให้การสนับสนุนความต้องการที่เพิ่มมากขึ้นนี้ โดยคิดอัตราค่าบริการพิเศษขั้นพื้นฐาน ๓. ให้มีการเพิ่มเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ทำหน้าที่ควบคุมดาวเทียม และการใช้งานช่องสัญญาณดาวเทียมในส่วนที่รัฐเป็นผู้ใช้งาน โดยหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในส่วนของการดำเนินการภาคพื้นดินและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคลการ ไพรชนียอเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.co mวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	เห็นด้วยในหลักการ แต่ต้องขอให้เจรจากำหนดสัดส่วนการใช้ช่องสัญญาณในการให้บริการของรัฐ ในกรณีที่ไม่มีค่าใช้จ่ายของรัฐ และ ควรให้เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้กิจการของผู้ประกอบการสามารถดำเนินการและแข่งขันต่อไปได้	
คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม Hunton Andrews Kurth (Thailand) Limited ไพรชนียอเล็กทรอนิกส์ wipanan@hunton.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	๑. ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดให้ภาคเอกชนที่ชนะการประมูลต้องแบ่ง Capacity ให้กับภาครัฐได้ใช้ฟรีๆ หรือโดยมีค่าตอบแทนที่ไม่สอดคล้องกับภาระการลงทุนของเอกชน เพราะจะไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล และเข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติโดยเอื้อประโยชน์ให้แก่ภาครัฐโดยไม่เป็นธรรมแก่เอกชน การแบ่ง Capacity ให้กับภาครัฐได้ใช้ต้องไม่ใช่เป็นการบังคับอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะบังคับก่อน หรือบังคับทีหลัง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อภาคเอกชน กสทช. จำเป็นต้องมีการศึกษาถึงเงื่อนไขที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล เปิดโอกาสให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการเจรจาแบ่ง Capacity ให้รัฐนำไปใช้อย่างเป็นธรรม และไม่สร้างภาระแก่ภาคเอกชน และภาคประชาชนด้วยในระยะยาว	กสทช. ควรกำหนดเงื่อนไขอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมกับเอกชน แม้ประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง ณ ปัจจุบันไม่ได้บังคับว่าการให้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมจะต้องทำด้วยวิธีการประมูลเท่านั้น แต่การที่ กสทช. จะกำหนดว่าวงโคจรตำแหน่งใดไม่ต้องการประมูลแล้วจะจัดสรรให้ใคร ต้องเป็นไปตามหลักการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงขอเสนอ ดังนี้ ๑.หากเป็นตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่สำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วน จะต้องคำนึงถึงความพร้อมในการให้บริการเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๒. ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดให้หน่วยงานภาครัฐด้วยกัน ต้องใช้บริการเฉพาะดาวเทียมภาครัฐเท่านั้น เพราะเป็นการผูกขาดในส่วนของลูกค้า ขัดกับหลักการของการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และเป็นการสร้างภาระแก่ภาคเอกชนและภาคประชาชนด้วยในระยะยาว	๒.ไม่ควรกำหนดให้ภาคเอกชนที่ชนะการประมูลต้องแบ่ง capacity ให้ภาครัฐได้ใช้ฟรีๆ หรือโดยมีค่าตอบแทนที่ไม่สอดคล้องกับภาระการลงทุนของเอกชน เพราะจะไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติทางสากล และเข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติโดยเอื้อประโยชน์ให้กับภาครัฐ โดยไม่เป็นธรรมกับประชาชน กล่าวคือถ้าจะให้ภาคเอกชนแบ่งช่องสัญญาณให้ภาครัฐเอาไปใช้จะต้องไม่เป็นการบังคับอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็นการบังคับก่อนหรือบังคับหลัง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อเอกชน จะต้องมีการศึกษาถึงเงื่อนไขที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักปฏิบัติทางสากล เห็นว่าแนวทางที่ดีที่สุดคือการเปิดโอกาสให้มีการเจรจาทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งความจุให้รัฐนำไปใช้อย่างไรให้เป็นธรรม ไม่สร้างภาระแก่ภาคเอกชนและภาคประชาชนในระยะยาว และให้เป็นไปในทางที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากลด้วย ๓.ไม่ควรกำหนดเงื่อนไขภายหลังการประมูลเสร็จสิ้นให้หน่วยงานภาครัฐด้วยกันจะต้องใช้บริการเฉพาะดาวเทียมภาครัฐ เพราะกรณีดังกล่าวก็จะเป็นการผูกขาดในส่วนของลูกค้า ขัดกับหลักการการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม อีกทั้งยังเป็นการสร้างภาระให้แก่ภาคเอกชนและภาคประชาชนด้วยในระยะยาว
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ analaumon@aru.ac.th วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ไม่ควรกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตเกี่ยวกับช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State Use and Public Services) เนื่องจากเห็นว่าจะเป็นภาระของผู้ประกอบมากเกินไป แต่อาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบการต้องสนับสนุนช่องสัญญาณดาวเทียมให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถใช้งานได้กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน เช่น กรณีเกิดภัยพิบัติ สงคราม หรือเหตุการณ์ที่กระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนจำนวนมาก โดยมีระยะเวลาเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการสามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมาหักลดหย่อนจากค่าธรรมเนียม USO ได้	
ดร. รวีพันธ์ พิทักษ์ชาตวิวงศ์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	ข้อ ๓๐ ร่างประกาศ ๒๕๖๕ ที่กำหนดว่า ผู้ขอรับอนุญาตจะต้องจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ ร้อยละหนึ่งของความจุดาวเทียม	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
raweepuncpl@gmail.com วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ ดร.รวิพันธ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	ทั้งหมด หรือ หนึ่งทรานสปอนเดอร์ เมื่อรัฐร้องขอโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นข้อกำหนดที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และไม่เหมาะสม ดังนี้ ๑. ประการที่แรก ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗ และ มาตรา ๓๗ เห็นว่า กสทช. ในฐานะหน่วยงานทางปกครอง ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะบังคับให้เอกชนต้องยอมให้หน่วยงานของรัฐใช้ทรัพย์สินฟรีๆ (ทรัพย์สินดังกล่าว คือ ดาวเทียม) โดยไม่มีค่าใช้จ่าย แม้ว่าจะอ้างเพื่อประโยชน์ของรัฐก็ตาม ก็ไม่สามารถอ้างได้ เพราะเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น มาตรา ๓๗ รัฐธรรมนูญ ให้กระทำได้โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเท่านั้น มาตรา ๓๗ รัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ... ร่างประกาศ ๒๕๖๕ มีสถานะเป็นเพียงคำสั่งทางปกครองทั่วไป ไม่ใช่กฎหมาย จึงไม่อาจตั้งเงื่อนไขจำกัดสิทธิเอกชนว่า เอกชนผู้ขอรับอนุญาต หากจะเข้าประมูล จะต้องยอมถูกจำกัดสิทธิในการใช้ดาวเทียม (ทรัพย์สิน) กล่าวคือ ต้องให้รัฐใช้ดาวเทียมฟรีๆ เมื่อไม่มีกฎหมายให้อำนาจ ย่อมไม่อาจกระทำได้ ไม่ว่าด้วยเหตุผลใด และจะอ้างว่าเพื่อประโยชน์ของรัฐก็ได้เช่นกัน กรณีดังกล่าว ถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ เพราะเป็นการบีบบังคับหรือจำยอม ไม่ใช่กรณีที่เอกชนเสนอให้รัฐใช้ฟรีๆ โดยสมัครใจ แต่เป็นเพราะหากเอกชนไม่ยินยอม ก็จะเข้าประมูลไม่ได้ และรัฐอำนาจเหนือประชาชนด้วยเหตุที่มีวงโคจร เทียบเคียงได้กับ กรณีที่เอกชนมาแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจให้ติดตามรถหาย (ขอใช้บริการตำรวจอันเป็นอำนาจหรือทรัพย์สินของรัฐ) แต่ตำรวจกำหนดเป็นเงื่อนไขว่าจะรับแจ้งความและติดตามรถที่หายไป (ให้บริการ) ก็ต่อเมื่อเจ้าของรถยินยอมให้ตำรวจใช้รถของผู้แจ้งความร้องทุกข์ฟรีๆ ๑ วันเมื่อหารถเจอ เพื่อประโยชน์ในการติดตามคนร้ายรายอื่นๆ (ประโยชน์ของรัฐ) เป็นต้น ซึ่งไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่มีกฎหมายให้อำนาจตำรวจตั้งเงื่อนไขดังกล่าวได้ ส่วนการที่ร่างประกาศ ๒๕๖๕ กำหนดว่าหน่วยงานของรัฐจะขอใช้ความจุดาวเทียมฟรีๆ เพื่อให้ “บริการสาธารณะ” ก็ไม่อาจกระทำได้เพราะขัดต่อมาตรา ๒๗ รัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	การที่รัฐจะให้บริการน้ำหรือไฟฟ้าหรือรถโดยสาร รถไฟฟ้า หรือบริการสาธารณะใด รัฐต้องเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการ ไม่ใช่ใช้ฟรีๆ ในกรณีที่รัฐประสงค์จะให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการสาธารณะจากกิจการดาวเทียมก็เช่นกัน หน่วยงานของรัฐก็ต้องเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ให้บริการสาธารณะนั้น ๆ หน่วยงานของรัฐจะอ้างว่าไม่เรียกเก็บแล้วผลักภาระค่าใช้จ่ายมาให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง (ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการดาวเทียม) รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการให้บริการแต่ผู้เดียว อันทำให้ผู้รับใบอนุญาตเสียเปรียบ ไม่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม ต้องรับภาระไว้แต่ผู้เดียว ย่อมไม่อาจกระทำได้โดยชอบตาม มาตรา ๒๗ รัฐธรรมนูญ และขัดกับหลักกฎหมายปกครองว่าด้วยความเท่าเทียมกันของประชาชนในการะสาธารณะ (principe d'égalité devant les charges publiques) และยังเป็นการปฏิบัติกิจการดาวเทียมให้แตกต่างไปจากกิจการบริการสาธารณะอื่น เช่น น้ำ ไฟฟ้า และรถไฟฟ้า เป็นต้น ๒. ประการแรก ไม่เหมาะสม เพราะยังไม่แนชัดว่า รัฐจะต้องใช้ความจุเท่าใดเพื่อกิจการใด การที่กำหนดเป็นเงื่อนไขการประมูลว่าผู้รับใบอนุญาตจะต้องให้รัฐใช้งานความจุร้อยละหนึ่งของความจุดาวเทียมทั้งหมดเมื่อร้องขอ (โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกรร้องขอ) โดยไม่มีค่าใช้จ่ายนั้น มีความเป็นไปได้สูงที่จะทำให้บริษัทผู้ขอรับอนุญาตลดข้อเสนอด้านราคาลงร้อยละ ๑ และเท่ากับว่า รัฐสูญเสียรายได้ไปแล้ว ๑% โดยไม่แนชัดว่า รัฐจะร้องขอใช้ความจุขนาด ๑% เมื่อใด ข้อเสนอ กสทช ควรลบข้อ ๓๐ ของร่างประกาศ ๒๕๖๕ ออกไป หรือมิฉะนั้น ก็กำหนดให้รัฐจ่ายค่าตอบแทนเช่นเดียวกับเอกชนทั่วไป	
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หนังสือ เลขที่ ดศ ๐๔๐๗.๓/๓๖๙๘ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ นายเอกพงษ์ หริ่มเจริญ	เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบในหลักการ (ร่าง) นโยบายการดำเนินงานดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ ภายใต้แนวความคิดหลักในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) จัดให้มีดาวเทียมสื่อสารของประเทศที่รัฐมีสิทธิในการบริหารจัดการ เพื่อการบริการสาธารณะสนับสนุนภารกิจของรัฐ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ	ขอให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา เรื่อง นโยบายของรัฐบาลในเรื่อง ดาวเทียมภาครัฐ ด้วยคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติมีมติว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (package) จะต้องจัดสรรช่องสัญญาณในสัดส่วนหรือรูปแบบการบริหารความจุตามที่รัฐกำหนด เพื่อการใช้งานในภารกิจของรัฐเป็นการเฉพาะ โดยรัฐจะต้องมีสิทธิในการบริหารจัดการช่องสัญญาณในส่วนของรัฐและมี

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	๒) ใช้ประโยชน์จากเอกสารรายงานดาวเทียมและตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมในนามประเทศไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ ๓) ให้ บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ รัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม ในฐานะหน่วยงานของรัฐ ที่มีภารกิจด้านการให้บริการการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศ เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ ๔) ยึดหลักการดำเนินการภายใต้กรอบแห่งกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่เป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ นโยบายการดำเนินงานดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติมีความมุ่งหมายสำคัญ ในการเป็นกลไกการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยโครงสร้างพื้นฐานดาวเทียมถือเป็นหนึ่งในโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ เสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานของรัฐในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานตามภารกิจสู่ยุคดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรและการบริหารงบประมาณของรัฐ และพัฒนาบริการสาธารณะ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจ เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรของรัฐให้มีความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีอวกาศ เตรียมความพร้อมในการใช้งาน และการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศในระยะยาว ภายใต้การบริหารจัดการดาวเทียมของรัฐ ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีดาวเทียมเป็นเทคโนโลยีที่มีความเกี่ยวเนื่องและส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงของชาติครอบคลุม ทั้งความมั่นคงทางการค้า การลงทุน ความมั่นคงทางไซเบอร์ และความมั่นคงทางทหาร ภายใต้นโยบายการดำเนินงานดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ มีแนวทางหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) ในเรื่อง การกำหนดให้มี	Gateway เฉพาะสำหรับสัดส่วนการใช้งานของรัฐ รวมทั้งมีสิทธิเป็นผู้ควบคุมดาวเทียมร่วมกับผู้ได้รับอนุญาตในครั้งนี้ รวมทั้งในส่วนของการบริการจัดการ ทางรัฐบาลมอบหมายให้ บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ ดำเนินการโดยจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณสัดส่วนของการใช้งานทั้งหมดในภารกิจของรัฐในส่วนนี้ร่วมกับเอกชนด้วย อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติตระหนักดีถึงบทบาทของ กสทช. ในการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ และ พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมด สรุปนโยบายการดำเนินการดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติจะมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากเอกสารรายงานดาวเทียมและตำแหน่งวงโคจรในนามประเทศไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะไม่เกิดผลกระทบต่อการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรของดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State Use and Public Services) ในหมวดที่ ๗ ข้อ ๓๐ คือ การที่รัฐมีนโยบายให้ กสทช. พิจารณากำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) จากเงื่อนไขเดิม เป็นกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในลักษณะจัดชุด จะต้องจัดสรรช่องสัญญาณในสัดส่วน หรือรูปแบบการบริหารความจุตามที่รัฐกำหนดเพื่อการใช้งานในการกิจของรัฐเป็นการเฉพาะ ซึ่งรัฐจะต้องมีสิทธิในการบริหารจัดการช่องสัญญาณในส่วนของรัฐ และมี Gateway เฉพาะสำหรับสนับสนุนการใช้งานของรัฐ รวมทั้งมีสิทธิในการเป็นผู้ควบคุมดาวเทียมร่วมกับผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยการบริหารจัดการ การใช้งานในการกิจของรัฐดังกล่าว รัฐจะมอบหมายให้ บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ ดำเนินการ โดยรัฐจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการใช้งานในการกิจของรัฐ ทั้งในส่วนของการกำหนดสัดส่วน หรือรูปแบบการบริหารความจุ จำเป็นต้องมีการสำรวจข้อมูลในเชิงลึก โดยคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ได้มอบหมายให้ บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจความต้องการใช้งานดาวเทียมในเชิงลึก และจัดทำข้อเสนอโครงการดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ ให้เสร็จสมบูรณ์ อนึ่ง คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ตระหนักดีถึงบทบาทของ กสทช. ในการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการดำเนินการตามนโยบายการดำเนินงานดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ จะมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากเอกสารข่ายงานดาวเทียม และตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมในนามประเทศไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ	
บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ เอ็นที ры/๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	การปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ ตาม (ร่าง) ประกาศฯ ข้อที่ ๓๐ สำหรับการจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State Use and Public Services) โดยมีความเห็น ดังนี้	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๑. ควรกำหนดความจุที่จะจัดสรรให้รัฐเป็นเปอร์เซ็นต์ พร้อมระบุความจุขั้นต่ำ และขั้นสูง เพื่อให้รัฐมีความจุเพียงพอต่อการใช้งานและผู้ขอรับอนุญาตสามารถประมาณการความจุสูงสุดที่ต้องจัดสรรให้กับภาครัฐได้ ๒. ควรกำหนดให้หน่วยงานรัฐ สามารถจัดซื้อความจุเพิ่มเติม (เฉพาะการใช้งานในประเทศ) จากผู้ได้รับอนุญาตได้ในราคา Cost Plus ในกรณีรัฐต้องการความจุเพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้ใช้ ความจุในราคาต่ำในกรณีที่ความต้องการใช้งานเพิ่มสูงมากในอนาคต ๓. สำหรับชุดข่ายงานดาวเทียมที่มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมและเหมาะสมสำหรับการใช้งานในประเทศไทย คือชุดข่ายงานดาวเทียมที่ ๒ และ ที่ ๓ กสทช. ควรกำหนดให้ใช้และจัดให้มีสถานีให้บริการภาคพื้นดินในประเทศที่ภาครัฐสามารถบริหารจัดการ	
คุณสมภาร เทียนกิ่งแก้ว บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอควานซ์ เทคโนโลยี จำกัด วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕		กรณีที่กำหนดเงื่อนไขว่า ผู้ชนะการประมูลต้องจัดสรรช่องสัญญาณจำนวน ๑% ของ Transponder ให้การใช้งานของภาครัฐ ซึ่งเป็นเงื่อนไขแรกที่ผู้เข้าประมูลต้องพิจารณาว่าหากจะเข้าประมูลต้องรับเงื่อนไขนี้ได้ หากพิจารณาสำหรับตำแหน่งวงโคจรที่ไม่มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมประเทศไทยเลย หรือครอบคลุมประเทศเดียวแล้วครอบคลุมประเทศอื่นเสียมากกว่า จึงมีประเด็นว่า แล้วจะให้จัดสรรช่องสัญญาณจำนวน ๑% กับภาครัฐไปใช้งานอย่างไร อยากให้พิจารณาว่า เวลาทำธุรกิจดาวเทียมต้องดูการให้บริการในต่างประเทศด้วย

ประเด็นที่ ๑๐ : ภาคผนวก ความเหมาะสมของการปรับปรุงภาคผนวก

- ๑) ภาคผนวก ก (รายละเอียดชุดข้อมูลข่ายงานดาวเทียม)
- ๒) ภาคผนวก ข (รายการเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่ต้องยื่นในการขอรับอนุญาต)
- ๓) ภาคผนวก ค (กฎการคัดเลือก)

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคลการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	ตามที่ได้ท้วงติงและให้ความเห็นไปแล้ว ซึ่งอาจได้รับการแก้ไขก่อนประมูลวงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
prasit.prapin@gmail.co เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕		
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	ผู้เข้าร่วมประชุมในวงโคจร 119.5E จะต้องยื่นเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่แสดงความพร้อมการดำเนินโครงการ เพิ่มเติมจากเอกสารหลักฐานที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ข้อ ๘ และภาคผนวก ข ของ (ร่าง) ประกาศ ตามที่ได้แจ้งความคิดเห็นและเหตุผลไว้ในข้อที่ ๕ ในวันยื่นคำขอรับอนุญาต	

ประเด็นที่ ๑๑: ประเด็นอื่น ๆ

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
๑. ข้อจำกัดการใช้งานคลื่นความถี่ย่าน Ka (28 GHz)		
ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคล ไพบรณียาลัยอิเล็กทรอนิกส์ prasit.prapin@gmail.co เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	ให้ กสทช พิจารณาการใช้ความถี่ย่าน Ka (28GHz) ร่วมกับผู้ที่ชนะการประมูลได้ โดยหากทำ Site Co-Location ต้องมีการประสานงานความถี่ให้เรียบร้อย และการจัดรูปแบบของโครงข่ายเพื่อป้องกันการรบกวนระหว่างกันได้	
บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ เอ็นที ทย./๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	เห็นควรให้ กสทช. จัดสรรคลื่นความถี่ 28 GHz ให้สำหรับบริการดาวเทียมเพื่อให้อุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณพงศ์ศักดิ์ งามมิตร วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	บริษัทฯ ขอเรียนว่าคลื่นความถี่ย่าน Ka (28 GHz) มีความสำคัญต่อกิจการดาวเทียมของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออกแบบใช้งานดาวเทียมความจุสูง (High-throughput satellite) เพื่อความต่อเนื่องในการให้บริการทั้งในสถานีเชื่อมโยงโครงข่ายของผู้ให้บริการและสถานีหรืออุปกรณ์ปลายทางของผู้ใช้บริการ ในขณะที่กิจการเคลื่อนที่ซึ่งปัจจุบันได้รับการจัดสรรให้สามารถใช้ความถี่ในย่าน mmWave ได้อย่างเพียงพอแล้วจากการถือครองความถี่ย่าน Ka (26 GHz) ซึ่งจนถึงปัจจุบันคลื่นความถี่ยังใช้งานค่อนข้างน้อย ทั้งนี้จากการสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่พบว่ามีความต้องการคลื่นความถี่เพิ่มเติมจากผู้ประกอบการกิจการเคลื่อนที่	ในเรื่องของข้อจำกัดของการใช้งานคลื่นความถี่ย่าน 28 GHz ซึ่งมีข้อจำกัดอยู่แล้วใน ITU Regulation และในการสร้างดาวเทียมก็มีข้อจำกัดนี้อยู่แล้ว เห็นว่าเป็นข้อจำกัดที่เพียงพอ ข้อจำกัดอื่น ๆ เพิ่มเติม จากการที่ กสทช. จะจัดสรรคลื่นความถี่ให้เทคโนโลยี 5G จากที่สำนักงาน กสทช. ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมการใช้งานร่วมกันของทั้งสองระบบ ก็พบว่า ระบบทั้งสองไม่สามารถใช้ความถี่ร่วมกันได้ มีการพิจารณาจากทางทีมคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และที่ปรึกษาอื่น ๆ เพื่อมาสรุปผลการใช้งานความถี่ร่วมกัน

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ดังนั้น การใช้งานคลื่นความถี่ย่าน Ka (28 GHz) สำหรับกิจการดาวเทียม จึงไม่ควรมีข้อจำกัดเพิ่มเติมไปจากข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในกฎข้อบังคับวิทยุที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และในกรณีที่จะต้องกำหนดข้อจำกัดเพิ่มเติมสำหรับกิจการดาวเทียมที่ได้ดำเนินโครงการและให้บริการไปแล้ว กสทช. จะต้องชดเชยค่าเสียหายจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากข้อจำกัดนี้ด้วย	และสรุปเป็นนโยบายของ กสทช. นั้น พบว่า จากผลการศึกษาจนถึงปัจจุบันนี้ ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่หลายๆ ราย ก็มีความถี่ใช้งาน ในย่าน millimeters wave เพียงพอแล้วในย่าน 26 GHz และ กสทช. ก็ได้จัดประมูลความถี่ดังกล่าวไปแล้ว ซึ่ง ปัจจุบันพบว่า การใช้งานความถี่ย่าน 5G หรือ ย่าน millimeters wave ก็ยังไม่ได้มีการใช้งาน หรือ deployed การใช้งานอย่างเต็มที่ ยังมีความถี่ที่ยังไม่ได้มีการใช้งานอยู่ จึงเป็นกรณีสำคัญว่า แล้วการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน millimeters หรือย่านความถี่ 28 GHz เพิ่มเติม ให้ผู้ประกอบการ IMT ยังมีความจำเป็นอยู่อีกหรือไม่ สำหรับกิจการดาวเทียม ในอนาคตจะมีการใช้งานดาวเทียม HTP Satellite การใช้งานถี่ดาวเทียมย่าน 28 GHz ถือเป็นย่าน high band ที่สำคัญ ที่จะมีการใช้งานไม่อาจจะใช้กับ Gateway หรือ User เป็นการใช้งานของ User ในภาคประจำที่ หรือการเคลื่อนที่อย่าง ESIM เป็นต้น ดังนั้น จึงขอเสนอว่าเรื่องของการจำกัดการใช้งานย่านความถี่ 28 GHz ไม่ควรจะมีเพิ่มเติมมากไปกว่าเงื่อนไขทางด้านเทคนิคที่ ITU กำหนด เนื่องจากในอนาคตหากมีการจัดสรรย่านความถี่ 28 GHz ให้กับกิจการ 5G ในขณะที่ดาวเทียม deployed ไปแล้วแน่นอนว่า กสทช. ก็จะต้องพิจารณาชดเชย ค่าชดเชยให้กับผู้ประกอบการที่ลงทุนสร้างดาวเทียมเพื่อใช้งานย่านคลื่นความถี่นี้ไป และยังมีในเรื่องของการใช้งานคลื่นความถี่ที่ถูกใช้งานไปแล้วไม่สามารถใช้งานได้ และยังมีค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการเอง และผู้ใช้งานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอควาเทค เทคโนโลยี จำกัด หนังสือ เลขที่ MU ๐๐๔๖/๒๐๒๒ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณสมภาร เทียนกิ่งแก้ว วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	กสทช. ควรจะสรุปการจัดสรรความถี่ย่าน Ka กับ IMT ให้เสร็จสิ้นก่อนการประมูลเพื่อให้ดาวเทียมใช้งานได้จริงและได้ประสิทธิภาพสูงสุด	ดาวเทียมจะใช้งานคลื่นความถี่ที่ 27 GHz ถึง 31 GHz โดยจะมีคลื่นความถี่ของ IMT ที่ 27.5 – 28 GHz จึงมีประเด็นว่า ผู้ชนะการประมูลจะสามารถใช้งานคลื่นความถี่ย่าน Ka ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพหรือไม่ เนื่องจากต้องใช้งานร่วมกับ IMT ซึ่งบริษัทฯ เคยให้ความเห็นต่อที่ประชุม Focus Group ของสำนักงาน กสทช. ไว้ว่าขอให้ IMT ใช้งานที่ 27.0 – 27.5 GHz ส่วนที่ 27.5 GHz ขึ้นไปให้เป็นการใช้งานของดาวเทียม เนื่องด้วย คลื่นความถี่ที่ 27 – 29 GHz เป็นคลื่นความถี่ที่ใช้งานกับ Gateway ของ iSTAR จริงๆ แล้วย่านนี้

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
		สามารถใช้กับ user terminal ก็ได้ ไม่จำเป็นต้องใช้กับ Gateway อย่างเดียว เพราะฉะนั้น ถ้า IMT Terminal ตั้งอยู่ทั่วประเทศแล้ว user terminal ของดาวเทียมที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศ ก็จะมีการรบกวนกันและไม่สามารถใช้งานร่วมกันได้ ดังนั้น จึงขอให้ กสทช. พิจารณาเรื่องจัดสรรคลื่นความถี่ให้แล้วเสร็จก่อนจะมีการประมูล ซึ่งมันจะมีผลต่อการออกแบบสร้างดาวเทียมด้วย
๒. ดาวเทียมภาครัฐ		
คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม Hunton Andrews Kurth (Thailand) Limited ไพรซ์นีย์อิลีททรอนิกส์ wipanan@hunton.com วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ คุณวิภาณันท์ ประสมปลื้ม วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	<u>การดำเนินโครงการดาวเทียมโดย รัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ</u> ประเด็นพิจารณาข้อกฎหมายอื่นๆ การกำหนดให้ภาครัฐเข้ามาประมูลจอร์ดาวเทียมแข่งขันกับภาคเอกชน จะต้องตั้งอยู่บนหลักการของความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่ขัดกับหลักการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ ที่กำหนดว่า “รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ” เพื่อให้มีการแข่งขันอย่างเท่าเทียม และเกิดการให้บริการที่มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านคุณภาพและราคา เนื่องจากเอกชนมีความเหมาะสมทั้งในเรื่องเรื่องของคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการทำงานและความพร้อมของบุคลากร หากหน่วยงานภาครัฐจะเข้ามาประมูลแข่งขันกับภาคเอกชน ควรจะพิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องให้รัฐเข้ามาแข่งขัน โดยพิจารณาว่าชุดข่ายงานดาวเทียมใด ที่มีความจำเป็นให้ภาครัฐเป็นผู้เข้ามาให้บริการและกำหนดเงื่อนไขในการเข้าประมูลอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม เช่น ชุดข่ายงานดาวเทียมที่ไม่มีภาคเอกชนสนใจใช้งาน ก็อาจมีความจำเป็นที่จะกำหนดให้ภาครัฐสามารถเข้ามาใช้งานได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในการรักษาตำแหน่งวงโคจรหรือข่ายงานดาวเทียมด้วย อย่างไรก็ตาม ภาครัฐควรจะต้องเข้ามาด้วยการประมูลแข่งขันบนเงื่อนไขที่เท่าเทียมกับเอกชน (free and fair competition) เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความพร้อมในการให้บริการเป็นสำคัญ และตั้งอยู่บนพื้นฐาน	ตามที่มีข้อมูลมาว่าภาครัฐอยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องการจัดให้มีดาวเทียมภาครัฐนั้น จากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย เราทราบกันดีว่าภาครัฐยังไม่มีความพร้อมในการให้บริการดาวเทียมสื่อสารด้วยตนเอง ซึ่งมีประเด็นที่ขอให้ กสทช. พิจารณา ดังนี้ ภาครัฐสามารถเข้าประมูลแข่งขันกับภาคเอกชนได้หรือไม่ เห็นว่าการที่จะกำหนดให้ภาครัฐเข้ามาแข่งขันกับภาคเอกชนนั้น จะต้องตั้งอยู่บนหลักการเพื่อความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะและถ้ากิจการใดเอกชนทำได้ รัฐไม่ควรเข้าไปทำเพราะขัดกับหลักการของของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ ที่กำหนดว่ารัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคงของรัฐ ให้ภาครัฐเข้ามาประกอบกิจการแข่งขันในกิจการดาวเทียมสื่อสารก็ต้องมีพื้นฐานมาจากความจำเป็นตามรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาว่าความจำเป็นคืออะไรตามข้อยกเว้นของรัฐธรรมนูญ ไม่เช่นนั้นหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญจะไร้ความหมาย และเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีมีความจำเป็นเช่นเรื่องความมั่นคงหรือการจัดทำบริการสาธารณะก็ต้องให้ภาครัฐแข่งขันอย่างเท่าเทียม ไม่ใช่ผูกขาดหรือให้ภาครัฐมีอภิสิทธิ์ในลักษณะที่จะส่งผลกระทบต่อ free and fair competition ซึ่งประเทศไทยเองก็มีพันธกรณีกับ WTO ในเรื่องดังกล่าว และอาจจะส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนชาวไทยทุกคน ดังนั้น จึงเสนอว่าการพิจารณาปรับปรุงร่างประกาศฉบับนี้และเป็นข้อพิจารณาในอนาคต คือ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาประมูล

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ของการคุ้มครองทั้งผู้แข่งขัน และประชาชนผู้ใช้บริการเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะอย่างแท้จริง	แข่งขันกับเอกชนควรพิจารณาถึงความจำเป็นที่ให้รัฐเข้ามาแข่งขัน โดยพิจารณาว่า package ใดมีความจำเป็นที่ต้องให้ภาครัฐเป็นผู้เข้ามาให้บริการ หรือไม่ภาคเอกชนให้ความสนใจ รัฐก็สามารถเข้ามาใช้เพื่อรักษาตำแหน่งวงโคจรด้วย
ผศ.ดร.พันศักดิ์ เทียนวิบูลย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ phunsakt@ku.th วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๕ ผศ.ดร.พันศักดิ์ เทียนวิบูลย์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	ภาครัฐควรทำโครงการดาวเทียมภาครัฐในกิจการหรือวงโคจรอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศแต่เอกชนไม่มีความสนใจในการลงทุน	ดาวเทียมของภาครัฐ มีความเห็นว่า ไม่เห็นด้วยว่ารัฐมีความเป็นไปได้ที่จะมีดาวเทียมเป็นของตนเอง เนื่องจากรัฐไม่ใช่เอกชนที่ดำเนินธุรกิจต้องมุ่งถึงผลกำไร แต่ผลกำไรสำหรับการดำเนินงานของรัฐเป็นเรื่องรอง การทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมและการพัฒนาของประเทศน่าจะเป็นเรื่องหลักมากกว่า เพราะฉะนั้นการดำเนินการของดาวเทียมภาครัฐ น่าจะมีวัตถุประสงค์ดำเนินการในกรณีเอกชนไม่ต้องการลงทุนมากกว่า จากประสบการณ์ในการร่วมกลุ่มที่มีการสร้างดาวเทียม cubesat หรือ smallsat ซึ่งเป็นโครงการที่เอกชนอาจจะมองว่าไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน แต่วัตถุประสงค์โครงการดังกล่าวทำขึ้นมาเพื่อศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ซึ่งอาจจะนำไปต่อยอดในภาคเอกชนในภายหลังได้ กรณีเช่นนี้ รัฐอาจจะลงทุนได้ รวมถึงการดำเนินการพัฒนาด้านทางทหารด้วย การพัฒนากับสิ่งที่เป็นประโยชน์ในอนาคต สิ่งที่เอกชนไม่กล้าลงทุน ถือเป็นการสร้างศักยภาพของประเทศด้วย
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณเอกชัย ภัคดุรงค์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	ตามที่คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติมีนโยบายเกี่ยวกับโครงการดาวเทียมภาครัฐปรากฏในข่าวจากสื่อทั่วไปนั้น บริษัทฯ ขอเสนอความเห็น ดังนี้ ๑.รัฐไม่ควรทำธุรกิจแข่งกับเอกชน หากจะเข้ามาทำกิจการใด รัฐจะต้องพิจารณาว่าสินค้าและบริการในกิจการนั้นขาดแคลน และไม่คุ้มค่าการลงทุนสำหรับเอกชนหรือไม่ ในส่วนกิจการดาวเทียมสื่อสารเอกชนสามารถทำได้อยู่แล้วเช่นเดียวกันกับกิจการดาวเทียมของประเทศอื่นๆ ที่มีเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่รัฐจะเข้ามาทำกิจการดาวเทียมแข่งกับเอกชนอีก ๒.กิจการดาวเทียมสื่อสารถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งจะต้องอยู่บนหลักการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม ดังนั้น การที่ รัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ มาทำธุรกิจให้บริการแข่งกับเอกชนในกิจการที่มีเอกชนทำธุรกิจให้บริการอยู่แล้ว ย่อมมีข้อได้เปรียบในการแข่งขันและได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งอาจถือว่าขัดต่อเจตนารมณ์	ประเด็นกำหนดเป็นนโยบายของอวกาศแห่งชาติที่อยากจะมีความเห็นดาวเทียมภาครัฐด้วยวิธีการต่าง ๆ ในความเห็นของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) การที่รัฐจะเข้ามาทำบริการใดบริการหนึ่ง นั้นก็เพราะว่าบริการนั้น ๑) เป็นบริการที่ขาดแคลน ไม่เพียงพอ ๒) เอกชนดำเนินการแล้วขาดทุน รัฐจึงต้องเข้ามาสู่อุตสาหกรรมนั้น ซึ่งอุตสาหกรรมดาวเทียมไม่ใช่เช่นนั้น จึงยังไม่เห็นเหตุผลความจำเป็นใด ๆ ที่จะมีดาวเทียมภาครัฐ เพราะฉะนั้นหากต้องการให้มีดาวเทียมภาครัฐ ก็ต้องตอบคำถามให้ได้ว่า เป็นบริการที่ขาดแคลน ไม่เพียงพอ ไม่คุ้มค่าแก่การลงทุนหรือไม่ด้วย และเห็นด้วยถ้าจะมีเหตุผลอื่น เช่น อยากให้รัฐมี capacity การใช้งานสูงขึ้น มีความสามารถในการดำเนินการอะไรบางอย่างเพื่อความมั่นคง แต่ควรจะเป็นการเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะไป เช่น ยิ่งดาวเทียมด้านการทหารเอง ตรวจจับได้ว่าการ

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ของกฎหมาย และเป็นการไม่เป็นธรรมต่อเอกชน (Unfair Treatment) บริษัทฯ จึงไม่เห็นด้วยกับโครงการดาวเทียมภาครัฐดังกล่าว ๓.หาก รัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ ต้องการชั่งสัณญาณ หรือ Capacity สำหรับภารกิจภาครัฐ หรือเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร บริษัทฯ เห็นว่า รัฐควรพิจารณาทำดาวเทียมเฉพาะกิจ เช่น ดาวเทียมทหารที่เป็นเรื่องความมั่นคงของประเทศโดยเฉพาะเจาะจง เป็นต้น ที่ไม่ใช่ดาวเทียมสื่อสารให้บริการสาธารณะแก่บุคคลทั่วไป ๔.หากรัฐ กำหนดเงื่อนไขให้เอกชนผู้ชนะประมูลแบ่งชั่งสัณญาณ หรือ Capacity ให้รัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของการตกลงร่วมกันระหว่างรัฐ และเอกชน โดยจะต้องเป็นเงื่อนไขที่เอกชนสามารถยอมรับได้ และไม่สร้างภาระให้กับเอกชน และชดเชยค่าใช้จ่ายและค่าดำเนินการ (Cost plus) ให้กับเอกชน ทั้งราคาดังกล่าว จะต้องไม่เป็นการจำกัด ลิตรอน หรือกระทบต่อสิทธิของผู้ชนะการประมูลในการกำหนด อัตราค่าบริการที่ให้บริการแก่บุคคลอื่น ๕.หากรัฐปล่อยให้รัฐวิสาหกิจที่อาจได้รับประโยชน์อย่างใดจากการแบ่งชั่งสัณญาณ หรือ Capacity ดังกล่าว เข้าร่วมการประมูล อาจก่อเป็นการให้เปรียบแก่รัฐวิสาหกิจในเชิง ต้นทุนการให้บริการ และไม่เป็นธรรมต่อเอกชนผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่น ซึ่งถือเป็นการที่ กสทช. ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการโทรคมนาคม อันอาจเป็น กระทำขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. ตามมาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อีกด้วย	ดำเนินการของรัฐไม่ได้มา conflict กับเอกชนก็สามารถทำได้ อีกกรณีหนึ่ง ที่กำหนดเงื่อนไขว่าเอกชนจะต้องแบ่ง capacity ให้และยอมให้รัฐเข้ามาร่วมบริหารจัดการ กรณีควรจะต้องเป็น subject to consent ร่วมกัน ต้องเห็นว่าเป็นประโยชน์ร่วมกัน แต่ต้องไม่เป็นการบังคับโดยที่เอกชนไม่ได้เห็นด้วย จึงขอให้มีการดำเนินการที่เหมาะสมและไม่เป็นภาระกับภาคเอกชน
๓. คำธรรมเนียมการอนุญาต		
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ analaumon@aru.ac.th วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕	๑. การกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตควรมีการเปรียบเทียบกับต่างประเทศ และ สอดคล้องกับต้นทุนการกำกับดูแลของ กสทช. ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการแข่งขัน และไม่ให้เป็นภาระต่อผู้ประกอบการไทยมากเกินไป ๒. การกำหนดเงื่อนไขในการกำกับดูแล รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรคลื่นความถี่และวงโคจร ควรยึดหลักการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักการกำหนดนโยบายหรือ การจัดสรรสินค้าสาธารณะแก่ประชาชน (Public goods allocation) ต้องไม่เกิดต้นทุน ที่เป็นภาระแก่ประชาชน ดังนั้น การกำหนดเงื่อนไข อาทิ การใช้งานของภาครัฐโดยไม่มี	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	ค่าใช้จ่าย อัตราค่าธรรมเนียมที่ไม่สอดคล้องกับสถานะอุตสาหกรรม และราคาขั้นต่ำในการเข้าใช้สิทธิที่สูงเกินไปนั้น ล้วนเป็นภาระที่ผู้ประกอบการดาวเทียมจำเป็นต้อง ผลักภาระไปสู่ผู้ใช้บริการ อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ (Barrier to entry) รวมทั้งเป็นการสร้างเงื่อนไขให้ผู้ประกอบการไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ ดังนั้น จึงขอให้ กสทช. ลดข้อจำกัด ภาระต้นทุนต่างๆ ที่จะเข้าถึงบริการของประชาชน รวมถึงเงื่อนไขเป็นอุปสรรคต่อ การแข่งขันในกิจการดาวเทียม	
บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ เอ็นที รย./๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	<u>ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม</u> เห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ ตามร่างประกาศข้อที่ ๔๐ โดยเห็นว่าการชำระ ค่าธรรมเนียมการอนุญาต ควรพิจารณาจัดให้มีระยะเวลาการจ่ายค่างวดที่ห่างกันมากขึ้น หรือแบ่งจ่ายหลายงวด เนื่องจากบริการดาวเทียมมีต้นทุนเงินลงทุนตั้งต้นที่สูง และมีระยะเวลา คืนทุนที่นาน การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่เร็วเกินไปจะสร้างภาระให้กับผู้ได้รับอนุญาต <u>ข้อเสนอแนะ</u> โดยระยะเวลาการจ่ายค่างวดอาจจะนานขึ้น ดังนี้ งวดที่ ๑ จ่าย ๕% ภายใน ๙๐ วัน งวดที่ ๒ จ่าย ๒๕% ภายใน ๕ ปี งวดที่ ๓ จ่าย ๓๐% ภายใน ๑๐ ปี งวดที่ ๔ จ่าย ๔๐% ภายใน ๑๕ ปี	
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕	บริษัทฯ ขอเสนอความคิดเห็นประเด็นค่าธรรมเนียมการอนุญาตสิทธิรายปี ดังนี้ ๑.บริษัทฯ ขอเสนอให้ยกเว้นหรือกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตสิทธิรายปี ๐.๒๕% รวมถึงค่าธรรมเนียม Telecom และ USO เป็นสัดส่วน % ที่ลดลงสำหรับรายได้จาก ต่างประเทศเพื่อสนับสนุนดาวเทียมไทยให้สามารถแข่งขันกับดาวเทียมต่างชาติได้ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยยังต้องมีค่าใช้จ่ายในส่วน of ค่าธรรมเนียมและค่าบริหารจัดการในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศซึ่งบริษัทฯ ใคร่ขอให้ กสทช. นำมาพิจารณาเพื่อก ยกเว้นหรือลดอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตสิทธิรายปี ๐.๒๕% รวมถึงค่าธรรมเนียม Telecom และ USO สำหรับรายได้จากต่างประเทศดังกล่าว	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๒.ข้อกำหนดสำหรับค่าธรรมเนียมการอนุญาตสิทธิการใช้งานโครงดาวเทียมรายปี ๐.๒๕% ตามข้อ ๔๑ ของ (ร่าง) ประกาศ บริษัทฯ เข้าใจว่าเป็นค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บต่อชุดข่ายงานดาวเทียมทั้งชุด จึงขอเสนอให้ กสทช. ปรับปรุง (ร่าง) ประกาศเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า ค่าธรรมเนียมดังกล่าว คิดจากรายได้ที่เกิดจากการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรของชุดข่ายงานดาวเทียมทั้งชุดที่ได้รับอนุญาต	
บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอควานซ์ เทคโนโลยี จำกัด หนังสือ เลขที่ MU ๐๐๔๖/๒๐๒๒ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณสมมาตร เทียนกิ่งแก้ว วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	เห็นว่า ค่าธรรมเนียมร้อยละ ๐.๒๕ นั้น ควรเป็นค่าธรรมเนียมเฉพาะรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และสำหรับค่าธรรมเนียมจากการประกอบกิจการต่างประเทศควรเป็นร้อยละ ๐.๑ เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้อย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ เนื่องจากบางชุดข่ายงานดาวเทียมนั้นไม่น่าดึงดูดใจ จึงเห็นว่า กสทช. ควรนำเสนอ package ดังกล่าวในราคาที่ถูกลง หรือไม่คิดราคาใน package นั้น ๆ และให้ผู้ประกอบการสามารถได้รับสิทธิในลักษณะของ revenue sharing กับทาง กสทช. เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งสองฝ่าย	เห็นว่า ควรมีการคิดค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี กล่าวคือ ถ้ามีรายได้ในประเทศไทยคิดร้อยละ ๐.๒๕ ถ้าเป็นรายได้จากต่างประเทศคิดร้อยละ ๐.๑ หรือ ร้อยละ ๐.๐๕ เพราะการแข่งขันกับการให้บริการในต่างประเทศมีอัตราสูงมาก ราคาต้นทุนในการประกอบกิจการควรจะต่ำ การมีต้นทุนมากขึ้น จะทำให้สู้กับผู้ที่ให้บริการรายอื่นได้ยาก ควรพิจารณาว่าทำอย่างไรที่จะให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการในต่างประเทศโดยมีต้นทุนน้อยที่สุด หรือพยายามส่งเสริมให้ประเทศไทยมีผู้ให้บริการจำนวนมากมากขึ้น เพื่อให้มีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยมีความรู้ความสามารถมากขึ้นด้วย
๔. กรอบเวลาดำเนินการจัดประมูล		
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณเอกชัย ภัคดุรงค์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	กสทช. ควรระบุวันประมูลให้ชัดเจน (และไม่ควรขยายต่อไปอีก) เนื่องจากกรอบเวลาและแผนดำเนินการของ กสทช. มีผลอย่างมากต่อแผนการดำเนินโครงการของเอกชนที่จะเข้าประมูล เช่น แผนสร้างดาวเทียม แผนการรักษาวงโคจร แผนธุรกิจ และแผนดูแลลูกค้า รวมถึงการสร้างรายได้และประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ถึงแม้ว่า (ร่าง) ประกาศ จะกำหนดไว้แล้วว่า ถ้ามีผู้เข้าร่วมการคัดเลือก ๑ ราย กสทช. จะขยายวันรับคำขออีก ๑๔ วัน และเมื่อครบกำหนดแล้วก็จะดำเนินการคัดเลือกต่อไป อย่างไรก็ตาม กสทช. ยังคงมีข้อสงวนสิทธิ์การยกเลิกการประมูลระบุไว้ในกฎการคัดเลือกอยู่ บริษัทฯ จึงขอเรียนว่า กสทช. ควรจะ	เห็นว่าควรมีความชัดเจน อยากให้มีความชัดเจนว่าจะเดินหน้าจัดสรรตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมจริง ขอให้กำหนดเงื่อนไขให้ชัดเจน กรณีมีรายเดียวก็ขอให้กำหนดเงื่อนไขให้ชัดเจนว่าจะยังมีการจัดประมูลเพื่อให้ดำเนินการได้ต่อไป จากข้อเท็จจริง ที่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม 119.5E แผนการดำเนินงานของ กสทช. ทำให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อแผนของเอกชนที่จะเข้าประมูล รวมถึงความมั่นใจของลูกค้า ขอให้มีความชัดเจนว่าจะไม่มีการยกเลิกประมูลอีก และขอความชัดเจนว่าจะประมูลเมื่อไหร่

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	กำหนดวันประชุมให้ชัดเจน และหากมีผู้เข้าประชุม ๑ ราย ก็จะต้องดำเนินการประชุมต่อไป ไม่ยกเลิกเหมือนครั้งที่ผ่านมามาก เนื่องจากอาจเป็นการใช้ดุลพินิจที่สร้างภาระและผลกระทบต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จนอาจทำให้ธุรกิจดาวเทียมสื่อสารโดยคนไทยบนสิทธิการใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยไม่อาจเติบโตได้ และยังสามารถส่งผลให้ประเทศไทยเสียสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมต่อไปได้อีกด้วย	
๕. การจัดการประชุม		
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) หนังสือ เลขที่ ทค. ๓๘๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ คุณเอกชัย ภัคดุรงค์ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	ไม่จำเป็นต้องจัดประชุมทุกวงโคจรทั้งหมดในวันเดียว อาจพิจารณาแยกวันจัดประชุม โดยทยอยประชุมทีละวงโคจรและทิ้งระยะเวลาให้ห่างกันพอสมควร (เช่น ๒ – ๓ สัปดาห์) โดยเรียงตามลำดับวงโคจรที่มีความเร่งด่วน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประชุมทุกรายมีโอกาสเข้าร่วมมากที่สุด มีเวลาวางแผนตัดสินใจมากขึ้น และเพื่อความเหมาะสมควรแยกออกประกาศสำหรับการประชุมแต่ละชุดข่าวงานดาวเทียม	ด้วยสภาพการณ์และสถานการณ์ของตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมแต่ละตำแหน่งแตกต่างกัน มีการบริหารจัดการแตกต่างกันเวลาประชุม ไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการประชุมพร้อมกัน วงโคจรดาวเทียมไหนที่มีความเร่งด่วนจำเป็นก็จัดให้มีการประชุมก่อน แยกเป็นส่วน ๆ ไป ตามความเหมาะสมจำเป็น อาจจะออกประกาศหลักเกณฑ์แยกกันก็ได้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้ประกาศฉบับเดียวกัน
๖. ข้อเสนอเพิ่มเติม		
สมาคมอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันประเทศ หนังสือเลขที่ สอป. ๐๔๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕	๑. ดาวเทียมวงโคจรต่ำ (Low Earth Orbit : LEO) ดาวเทียมวงโคจรต่ำ คือ เครื่องมือด้านความมั่นคงกับความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริงของโลกาภิวัตน์อย่างเป็นลำดับมาจากพื้นที่ใจกลางแผ่นดิน (Heart Land), พื้นที่ริมแผ่นดิน (Rim Land), ห้วงอวกาศ (Air) สู่อวกาศ (Space) ๒. ห่วงโซ่เศรษฐกิจครบวงจร ๑) <u>ข้อมูลในระบบ</u> ให้เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ทางด้านความมั่นคงและห่วงโซ่เศรษฐกิจแบบ Real-Time มูลค่ามหาศาลแบบครบวงจรครอบคลุมในความต้องการของทุกภาคส่วนในองค์ประกอบพลังอำนาจของชาติทั้ง ๘ ด้าน สามารถสร้างตำแหน่งงานขึ้นดีได้เป็นจำนวนมากในบรรดากิจการสมัยใหม่ ๒) <u>ดาวเทียม (กลุ่มดาวเทียม) โคจรอยู่ในวงโคจร</u> ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วโลกทั้งแนวเส้นรุ้งและเส้นแวง ๓) <u>สถานีและโครงข่าย</u> ให้เกิดเป็นโครงข่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศในพื้นที่รับส่งสัญญาณ (Foot Print – Landing Area)	

ผู้แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น (ลายลักษณ์อักษร)	ความคิดเห็น (แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม)
	๔) <u>ฐานยิง (นราธิวาส)</u> ให้เป็นทางเลือกใหม่สำหรับการยิงส่งดาวเทียมต่อเนื่องในเกือบทุกวัน ตอบสนองเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะต้องถูกปล่อยขึ้นไปในอวกาศ ๕) <u>แหล่งปัญญา/สถาบันการศึกษา</u> สำหรับสร้างปัญญาไทยด้านอวกาศมาจากสมอง-ทักษะของชาวไทยเราเองให้ก่อเกิดเป็นภูมิคุ้มกันทางด้านความมั่นคง-ให้มีความสามารถในการแข่งขันอย่างแท้จริง ๓. กองทุนก่อตั้งโดยรัฐบาลในนิยามใหม่ “รัฐให้การสนับสนุน” กับ “การผนึกกำลังกันในชาติ” ๑) <u>กองทุนปลอดดอกเบี้ย</u> สำหรับใช้สร้างศักยภาพและความมั่นคงทางด้านอวกาศ ใช้เป็นต้นทุนสร้างความสามารถในการแข่งขัน ใช้พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๒) <u>กองทุนวิจัย</u> สำหรับสร้างองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทย เทคโนโลยีไทย นวัตกรรมไทยทางด้านอวกาศ	